

Izziv DPLJ

XIX. letnik, številka 32, marec 2019

Poština
plačana
pri pošti
1131
Ljubljana

od 1978
Društvo paraplegikov
ljubljske pokrajine

SEJA DRUŠTVA PARAPLEGIKOV V PROSTORIH PLAVE LAGUNE

SREČANJE V KRIŽU PRI SUHADOLAH, 1980

20-LETNICA DRUŠTVA, 1999

KOŠARKAŠKI NOVOLETNI TURNIR V ZAGORJU, 2002

TURNIR V KEGLJANJU ZA POKAL OBČINE DOMŽALE, 2002

TABOR MLADIH S PROSTOVOLJCI IZ TUJINE, 2003

TURNIR V KEGLJANJU, LITIJA, 2002

DRUŠTVENI PROSTORI NA STIHOVI, 2001

IZLET NA VOGEL, 2010

PRVI OGLED NOVIH DRUŠTVENIH PROSTOROV NA DUNAJSKI, 2003

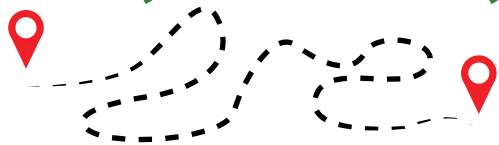

POGAČNIKOV MEMORIAL, 2009

IZLET V FRANCIJO, 2007

Pošlji SMS s ključno besedo KOMBI5 na 1919

Prevozimo preko
90.000 kilometrov letno.

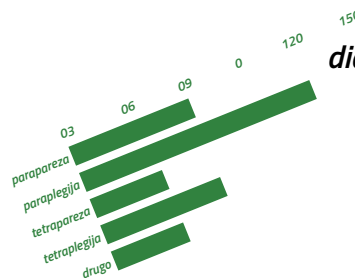

Daruješ lahko tudi na TRR:
SI56 6100 0001 8731 144

*Sploh to ni ljubljanska megla,
kar pozdrav te jutri vsak
in na oči ti vrže mrak!
To nš prevoz kriči in se kadi,
ko redno na cest nas na cedilu pusti!*

*V taksi ne morem,
bus podvig je za znoret,
men pa mudi aktivno se žvet!*

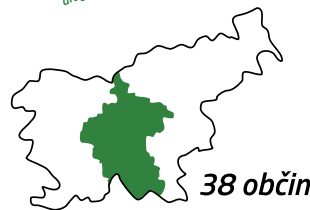
*Zato bod faca in odpri svoje srce...,
pa zadnji žep denarce.
Pošl varno nas v svet,
z sms-om: Kombi5
na 1919!*

diagnoza po poškodbi

5. december 1978

38 občin

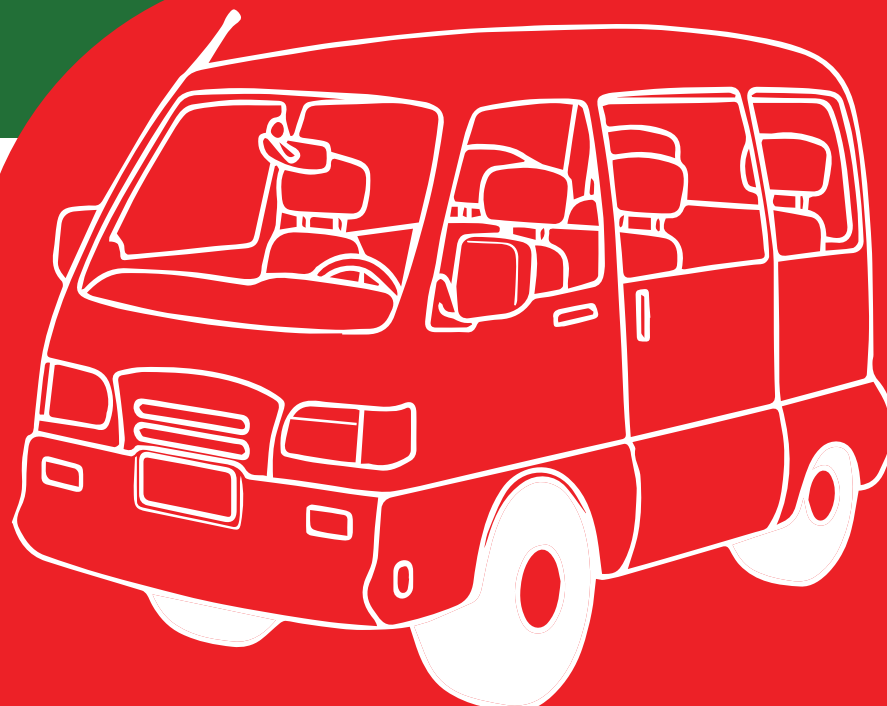

300 članov

KAZALO

- 4 SKUPAJ SMO MOČNEJŠI
- 8 ZGODBA O 40 LETNEM USPEŠNEM DELU
- 10 NAGRAJENCI DRUŠTVA PARAPLEGIKOV LJUBANJSKE
POKRAJINE
- 12 ZVEZDE NAPRODAJ
- 14 ČASOPLOV

FOTOGRAFIJE: ARHIV DRUŠTVA

S poslanim SMS sporočilom daruješ 5€ za nakup novega kombija Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine. Več informacij na www.drustvo-para-lj.si

Mirjam Kanalec SKUPAJ SMO MOČNEJŠI

Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine smo ustanovili 5. decembra 1978.

»Usoda meša karte in mi igramo.«

Sekunda lahko spremeni človeško življenje. Samo trenutek. Nesreča, skok v vodo, padec, trenutek nepazljivosti, naključje... Usoda?! Ali obstaja usoda, so stvari in dogodki, ki so vnaprej določeni, ali si sami pišemo strani življenja tako, da negujemo svobodno voljo?

Usoda je lahko izgovor za vse, kar se nam dogaja, za situacije, za katere nimamo odgovora, za težave, ki jih ne zmoremo ali ne znamo rešiti. Psihologi pravijo, da je verovanje v usodo zelo pogosto obrambni mehanizem ljudi, ki niso dovolj močni, da bi se sprijeli z življenjskimi težavami. Filozofi bi rekli, da ni nič naključnega, astrologi, da nas določajo zvezde, pod katerimi smo rojeni, pesniki, da se pred usodo ne moremo skriti, znanstveniki pa, da je to samo iluzija, izgovor za trenutek, ko smo izgubili nadzor nad svojim življenjem.

Kakorkoli že, nesreča, bolezen, usoda, naključje, splet okoliščin ... Saj je vseeno, nič ne spremeni dejstva, da se nam je življenje v nekem trenutku obrnilo na glavo. Da smo bili izgubljeni, prestrašeni in hkrati upajoči. Človek je kljub vsemu zelo prilagodljivo bitje ... pade, vstane, se spotakne, spet vstane ... Vprašanji Zakaj in Kaj po ključnem trenutku nam ne dasta miru. Seveda pride čas streznitve, čas, ko moraš na novo postaviti smisel obstajanja in se spoprijeti s tako vsakdanjimi ter neopaznim opravili, ki jih prej sploh nisi opazil. Do tega obdobja te v našem vsakdanu niso imele nobene vrednosti. Preprosto so bile. Življenje in z njim

drobne vsakdanjosti, ki so samoumevne, dobijo novo vrednost. Postanejo neprecenljive. In potem pride po nenehnem upanju kruta resnica, da mogoče nikdar več ne boš hodil, da boš nenehno odvisen od pomoči in dobrote drugih ...

*»Težava je v tem, da človekovo življenje ni samo njegovo. Kdor ga hoče oblikovati, mora imeti pomoč svoje okolice ali pa mu bo spodletelo.«
(Tagore)*

Društvo je lahko pomemben opornik. Kraj, kjer se srečaš s sebi enakimi, s podobnimi zgodbami, s podobnimi vprašanji. Njegovo bistvo je v neštetih življenjskih zgodbah članov, v posameznikovem sprejemanju sebe in svoje invalidnosti. Nekateri vidijo vlogo društva v bolj oprijemljivih stvareh – pomoč, kako domače okolje urediti arhitekturno dostopno,

kako najti nove rešitve za zaposlitev, v izobraževanju, v skrbi za zdravje, v nujenju osebne asistencije, nujenju prilagojenih prevozov ... Večini pa društvo zagotovo nudi varno okolje za sproščeno izmenjavo izkušenj, vprašanj, občutkov... Nekateri ne potrebujejo pomoči društva, saj zmorejo sami razčistiti z življenjskimi preizkušnjami in nadaljujejo svoje življenje, ki je velikokrat še bolj kakovostno kot pred nastankom invalidnosti. Drugi v društvu ne najdejo potrebnih odgovorov. Pomembno je, da posameznik ve, da lahko dobi pomoč, če jo potrebuje.

»Kdor ne spoštuje zgodovine, ne more ustvarjati prihodnosti.« (Schopenhauer)

Naše društvo je prehodilo že kar dolgo pot. Štirideset let. Od prvih začetkov, ki so bili usmerjeni predvsem v športne aktivnosti in druženja, se je društvo razvilo v pomembnega deležnika pri zagotavljanju neodvisnosti in boljše kvalitete življenja osebam z okvaro hrbtenjače. Ob jubilejih si navadno vzamemo čas, da se z mislijo na dosežke iz preteklosti hrabro usmerimo v prihodnost. Obujamo spomine na naše začetke ter se pogumno in polni zagona zazremo v prihodnost. Prav je, da se spomnimo vseh entuziastov, ki so aktivno ustvarjali zgodovino društva in sodelovali pri uveljavitvi društva v širši družbi. Zahvaliti se je potrebno vsem inštitucijam in organizacijam ter posameznikom, ki so v preteklih letih pomagali

soustvarjati zgodbo.

Pa zavrtimo čas nazaj in se sprehodimo skozi preteklost. Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine je bilo ustanovljeno 5. decembra 1978. Ustanovni člani društva so bili: Pavla Sitar, Janez Češnovar, Ivan Kenik in žal že pokojni: Minka Lukanc, Alojz Cvar, Stane Homar, Slavko Kavšek in Tone Ilc. Skozi štiri desetletja si je predsedniško mesto društva podalo več gospodov in ena gospa. Prvi predsednik društva, ki je društvo spretno krmaril 3 leta, je bil Dušan Ambrož. O njem kroži urbana legenda, ki je za razliko od mnogih legend, resnična. Naš Dušan se je namreč na ustanovni zbor članov pripeljal iz bolnišnice brez najmanjše slutnje, da bo s srečanja odšel kot prvi predsednik. Nasledil ga je žal že pokojni Ivan Pibernik, ki je društvo vodil 19 let. Potem je društvo prevzel sedanji predsednik Zveze paraplegikov Dane Kastelic, leta 2004 je nastopilo žensko leto, ko je žezlo prevzela Mirjam Kanalec, kot peti predsednik je leta 2005 zaprisegel Gregor Gračner, ki pa ga je 30. marca 2016 spet nasledila ženska energija Mirjam Kanalec. In prav vsak izmed njih je društvo po svoje zaznamoval in pustil svoj pečat.

Društvo deluje v osemindesetih občinah osrednje Slovenije ter združuje nekaj čez 300 članov. Je največje med devetimi društvi krovne organizacije Zveze paraplegikov Slovenije, neskromno pa lahko dodamo, da tudi eno izmed najaktivnejših.

Naj nanizamo še nekaj mejnikov, ki se nam ob tem jubileju zdijo zanimivi:

- leta 2000 je društvo pridobilo status društva, ki deluje v javnem interesu, 2003 pa status invalidske organizacije;
- istega leta smo sprejeli nov logotip društva;
- leta 2002 je bila vzpostavljena prva mreža socialnih poverjenikov, ki je aktivna še danes in je sestavljena iz 15 socialnih poverjenikov, članov društva, ki nudijo sočlanom vrstniško pomoč;

- od 2002 v posameznih občinah organiziramo delovne sestanke s predstavniki lokalne skupnosti in institucijami ter člani in socialnimi poverjeniki, kar je izrednega pomena za povezavo med društvom in člani ter lokalno skupnostjo;
- leta 2003 smo izdali prvi društveni časopis, ki je sicer takrat namesto naslova imel vprašaje, vendar je že naslednjo številko dobil ime IZZIV;
- leta 2003 smo zaposlili prvo strokovno delavko Tanjo Farkaš;
- istega leta smo zaposlili prvega voznika kombija Tomaža Demšarja, ki to nepogrešljivo delo opravlja še danes;
- leto 2003 se zapisuje v zgodovino še s četrto prelomnico, saj je bil takrat prvič organiziran 7-dnevni tabor para- in tetraplegikov s prostovoljci iz tujine, ki ga vseskozi vodi Rok Bratovž;
- od leta 2001 sodelujemo z Društvom katoliških pedagogov v projektu Človek za druge, v okviru katerega še danes pod mentorstvom Tereze Vrhunc prostovoljci pomagajo našim članom;
- že 38 let organiziramo turnir v košarki na vozičkih imenovan Pogačnikov memorial, zadnjih 22 let tudi z mednarodno udeležbo;
- že 20 let pod vodstvom Cvetke Štirn organiziramo kegljaški turnir za pokal občine Domžale;
- junija 2005 je društvo dobilo svoj prvi lastni dom na

Dunajski, kjer smo še danes;

- društvo že več kot 10 let izvaja projekt Različnost je zakon!, v okviru katerega ozaveščamo mlade o vzrokih, ki botrujejo poškodbi hrbtenjače, in o aktivnostih društva. Doslej smo projekt s predstavitvijo in delavnicami predstavili na več kot 80-tih osnovnih in srednjih šolah in dosegli preko 11.000 mladih.

Še vedno pa prevozi s kombijem ostajajo eden izmed najpomembnejših programov in so nujni za izvajanje vseh ostalih naših projektov, saj nas prav naša gibalna oviranost velikokrat izključuje iz aktivnega življenja in nam onemogoča enakopravno vključevanje v vse nivoje življenja. Že 1992 smo se zavedali tega in kupili prvi kombi, 2003. drugega; zadnji je bil kupljen 2015. Trenutno prevoze opravljamo z dvema kombijema, ki letno opravita med 80.000 in 95.000 km in približno 4000 prevozov, zaradi česar sta vozili dotrajani in nezanesljivi.

Vsakokrat nam nakup novega kombija predstavlja veliko težavo. Tudi tokrat. Zato smo se odločili, da bomo v praznovanje visokega jubileja vključili tudi akcijo zbiranja denarja za nakup novega kombija, ki ga društvo potrebuje za varen prevoz. Načrtovali in izvedli smo številne aktivnosti. JB Restavracija je na Odprti kuhni v Ljubljani odstopila 15 % od prodanih obrokov. Organizirali smo licitacijo večerje z znanimi Slovenci in Slovenkami, v okviru katere smo ponudili vrhunsko kulinarično izkušnjo v

JB Restavraciji s kar 8 zvezdniki. Na slavnostni akademiji ob praznovanju 40-letnice delovanja društva smo izvedli dobrodelno dražbo dveh slik slikarja Željka Vertlja. Za pomoč smo zaprosili različna podjetja – odzvala so se predvsem tista, s katerimi društvo sodeluje že vrsto let. Obrnili smo se tudi na občine, a trenutno so prisluhnile le tri. Verjamemo, da so spregledali našo prošnjo, zato jim bomo nujnost organiziranega prevoza s kombijem za njihove občane predstavili ponovno. Posebej pa se moram zahvaliti članom, ki so se v velikem številu odzvali na našo prošnjo po pomoči. Vseskozi pa smo sredstva zbirali tudi preko SMS-donacij in nabrali skoraj 6.000 €. Še vedno lahko pošljete na 1919 SMS s ključno besedo KOMB15 in prispevali boste 5 €.

Žal pa nam FIHO na javnem razpisu za leto 2019 ni dodelil sredstev za nakup novega kombija, a se je kljub temu do sedaj na društveni TRR nabralo skoraj 15.000 EUR, pri čemer imamo obljubljenih še 10.000 €. Verjamemo, da se bo odzvala še kakšna občina in

podjetje, da bo s tem namenom poslan še kakšen SMS, nekaj sredstev pa bomo dobili tudi s prodajo starega kombija. Zato smo se na zadnjem upravnem odboru odločili, da kombi čim prej naročimo in ga predamo v uporabo v času spomladanskega srečanja, ki bo junija v občini Kamnik. Pri tem pa močno stiskamo pesti, da nam stari kombi do takrat ne izdahne.

Za konec. Ozirajmo se še naprej po boljšem, borimo se še naprej za svoje pravice in kvalitetnejše življenje. Naj bodo izkušnje preteklih let pomoč pri načrtovanju poti v prihodnost. Mogoče bo društvo v bodočnosti postalo nepomembno, mogoče bo še naprej igralo pomembno vlogo pri zagotavljanju kvalitetnejšega življenja oseb z okvaro hrbtenjače, mogoče bo ubralo novo pot. Naj bodo posamezniki vodilo pri iskanju novih programov, naj bodo izziv, ki bodo v ospredje postavili skrb za človeka, za njegova še tako majhna, a pomembna vprašanja in strahove.

Jože Globokar

ZGODBA O 40 LETNEM USPEŠNEM DELU

Slovesen dogodek smo pod častnim pokroviteljstvom predsednika RS Boruta Pahorja ter v družbi članov, sodelavcev in gostov obeležili 13. decembra 2018 v prostorih Gospodarske zbornice v Ljubljani.

Za nami je 40 let nadvse uspešnega dela največjega društva Zveze paraplegikov.

Uvod v slovesno obeležje jubileja so naznanile nežne strune harfe in začetek ustvarjanja umetniške slike, namenjene dražbi. Na slovesnem dogodku, prepletenem z glasbo, poezijo, dobrodельno noto in poklonom ljudem, ki so v preteklih štirih desetletjih pomembno prispevali k razvoju društva, je podobo in poslanstvo društva predstavila predsednica Mirjam Kanalec. Z nagovorom se ji je pridružil naš član in predsednik Zveze paraplegikov Slovenije Dane Kastelic. Med drugim je povedal, da je bilo pred štiridesetimi leti (gledano z vidika današnje zakonodaje) dokaj nenavadno, da je takratno enovito Društvo paraplegikov Slovenije po desetih letih svojega organiziranega delovanja pričelo spodbujati in soustanavljati lokalna društva. Pa vendar so ta smela dejanja imela svoj smisel, saj so se društva iz centrale v Ljubljani s svojimi posebnimi socialnimi

programi bolj neposredno približala članom po Sloveniji. Med seboj pa so društva ostala preko Zveze tesno povezana k skupnim ciljem za izboljšanje kvalitete življenja. In le tak skupni in kolektivni duh je tudi danes predpogoj, da v teh časih neusmiljene neoliberalizacije s skupnimi močmi dosežemo, da se invalidom in posledično tudi paraplegikom in tetraplegikom ne odvzame identiteta v slovenskem prostoru. Pripomnil je še, da je zaskrbljujoč podatek, ki kaže, da se zmanjšuje obseg financiranja posebnih socialnih programov invalidskih

organizacij, s katerimi se uresničujejo človekove pravice invalidov. »Spoštovane članice in člani Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine! Naše društvo je bilo skozi štiridesetletno zgodovino eno izmed najbolj povezovalnih društev v sestavi Zveze. Pa ne zato, ker je največje društvo po številu članov in teritorialnem obsegu, ampak predvsem zato, ker je za doseganje višjih ciljev znalo preseči lokalni okvir in parcialne interese posameznih skupin. S tem kolektivnim duhom je lahko tudi Zveza suvereno uresničevala svoje poslanstvo,« je še dodal in nam čestital ob visokem jubileju. Ob rojstnem dnevu, sploh pa ob tako lepem okroglem jubileju, je priložnost, da odpihnemo prah z nekaterih spominov, ki so naši gradniki, in se slavljencu na tak način poklonimo. S projekcijo izvirnih fotografij – nemih vendar zgovornih pričevalk bogate zgodovine, smo se zazrli v preteklost. Voditelj Robert Pečnik – Pečo je zbrane popeljal skozi zgodovino in se dotaknil

mejnikov, ki so društvo še posebej zaznamovali, vse od ustanovitve organizacije slovenskih paraplegikov in tetraplegikov skozi čas burnih političnih in gospodarskih dogajanj pa vse do danes. Vrnili smo se daleč nazaj v zgodovino, ko je bila 16. aprila 1969 ustanovljena sekcija paraplegikov in tetraplegikov, nato v ustanovitev Društva paraplegikov 20. septembra 1973 in zadnjo reorganizacijo z ustanovitvijo lokalnih društev v Zvezo paraplegikov Slovenije 21. novembra 1979.

V nadaljevanju poti smo predstavil naše prostore za delo. Najprej smo se stiskali pri Zvezi v Plavi laguni, nato pa vrsto let v majhni sobici v novih prostorih Zveze na Štihovi 14. 29. junija 2005 pa smo s polnimi pljuči zadihali v lastnih prostorih na Dunajski 188 v Ljubljani. Seznanili smo se še z izvajanjem socialnih

programov in številnimi pomembnimi mejniki, ki so društvo zaznamovali na vseh področjih. Med njimi so bili tudi športniki in kulturni ustvarjalci. Lahko se pohvalimo z dvema zlatima in petimi bronastimi medaljami s paraolimpijskih iger. V tem času so med slovenskimi slikarji bili trije člani elitnega Mednarodnega združenja, ki slikajo z usti ali nogami (VDMFK), med poeti pa imamo tudi pesnico, ki je prejela nekaj mednarodnih nagrad za haikuje. In še in še ... Dogodki, ki sestavljajo 40-letni mozaik.

Na koncu smo se zahvalili vsem partnerjem, občinam, invalidskim organizacijam, inštitucijam, sponzorjem in donatorjem ter drugim, ki so z nami sodelovali in nas podpirali, še posebej pa naši krovni organizaciji Zvezi paraplegikov Slovenije. Brez njihove pomoči ne bi dosegli takih uspehov. Za

uspešno štiridesetletno delo so zaslužni tudi posamezniki, ki so s svojim požrtvovalnim delom in odrekanjem pripomogli k razvoju in uspehu društva. Zato smo jim podelili plakete in posebna priznanja. Predsednici Mirjam Kanalec se je za uspešno vodenje društva zahvalila podpredsednica Mojca Burger.

V praznovanje visokega jubileja smo vključili tudi akcijo zbiranja denarja za nakup novega kombija, ki ga društvo potrebuje za varen prevoz članov. Zato je kot rdeča nit potekala tudi v času slovesnega dogodka. Med prireditvijo smo namreč lahko občudovali nastajanje umetnine našega slikarja Željka Vertlja, ki je član VDMFK. Željko je s čopičem v ustih ustvarjal sliko Potok v zimi in jo namenil licitaciji. Njegovo sliko je licitiranju namenila tudi MOL in obe sta bili prodani. Med

prireditvijo je voditelj Robert Pečnik – Pečo nekaj minut namenil tudi udeležencem, da so »odklenili« svoje mobilne telefone in družno poslali SMS-sporočilo.

Seveda pa k tovrstnemu jubileju sodi tudi kulturno-zabavna nota. V slovesnost nas je pospremila harfistka Taja Rijavec, učenka

četrtega letnika umetniške gimnazije na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani. Dogodek je s prebiranjem svojih pesmi popestrila naša pesnica in večkratna nagrajenka Darinka Slanovec, obogatil plesni par kluba Zebra Martina in Roman, v velikem slogu pa navdušila in zaključila Nuša Derenda.

Nagrajenci Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine

Priznanja društva so prejeli dosedanja predsedniki društva, ki so se zvrstili v 40-ih letih njegovega delovanja in pomembno prispevali pri njegovem razvoju.

DUŠAN AMBROŽ
1978–1981

Za zbran pogum in mladostno energijo, ki sta mu pomagala prenašati težko breme v času, ko je postal najmlajši predsednik največjega društva. Od mladega entuziasta do disidenta, ki je bil zaradi razmišljanja z lastno glavo izključen iz organizacije. Po več letih nečlanstva je bil ponovno vpisan pod isto člansko številko.

IVAN PIBERNIK
1981–2000

Za dolgoletno vodenje društva v času, ko so vse več pozornosti posvečali članom, ki so se znašli v materialni stiski. Vrhunski šport je začel nadomeščati športno rekreativne dejavnosti, rodila so se tradicionalna družabna srečanja, v društvu je deloval celo pevski zborček. Društvo je s svojimi dejavnostmi v veliki meri prevzemalo vlogo in delo mnogih državnih ustanov, ki so bile namenjene reševanju invalidske problematike. Ivan je žal že preminil, zato je priznanje prejela soproga Polonca, ki je Ivanu vedno zvesto stala ob strani.

DANE KASTELIC
2000–2004

Za programski razcvet in pomembne korake v razvoju društva; nov logotip društva, prva zaposlitev strokovne delavke in voznika, novi društveni prostori, izdajanje društvenega časopisa, pridobitev statusov društva v javnem interesu in invalidska organizacija ... Vseskozi je uspešno vzpostavljajal dialog z inštitucijami na lokalni in državni ravni in se zavzemal za ustvarjanje pogojev, ki bodo omogočili vključevanje paraplegikov v aktivno življenje in delo.

GREGOR GRAČNER
2005–2016

Za večletno in uspešno vodenje društva ter nadgradnjo načrtanih poti njegovih predhodnikov. Še posebej se je izkazal na področju športa ter pridobivanju sponzorskih in donatorskih sredstev. Pogačnikov memorial je postal velik mednarodni športni dogodek osrednje Evrope.

Slike Željka Vertlja smo podelili trem posameznikom in občini, ki so pustili pečat v dolgoletni zgodovini društva.

PAVLA SITAR
Za dolgoletno sooblikovanje programov in aktivno sodelovanje v organih društva

JOŽE GLOBOKAR
Za neutrudno skrb pri promociji društva, urejanju spletne strani in slikovnega arhiva

DRAGA LAPORNIK
Za dolgoletno aktivno sodelovanje v organih društva in skrb za finančno poslovanje društva

**MESTNA OBČINA LJUBLJANA,
ŽUPAN ZORAN JANKOVIČ**
Za odpravljanje različnih ovir v grajenem in socialnem okolju ter dolgoletno podporo društvu na vseh področjih

CVETKA ŠTIRN

Za prizadevno angažiranje v organih društva ter uspešno 20-letno organiziranje turnirja v kegljanju za pokal Občine Domžale

BRANKO PAGON

Za aktivno sodelovanje v raznolikih programih in organih društva ter dolgoletno poverjenišvo

PLANINC EDO

Za pomemben doprinos na področju športa ter uveljavljanju športa pri rehabilitaciji paraplegikov

*Grafike Damjana Roglja so šle v roke:***MERCATOR D. D.**

Za večletno finančno podporo našemu društvu

JOŽE BERČON

Za neizčrpno energijo in motivacijo, ki jo je namenjal članom

ZLATKO BERNAŠEK

Za dolgoletno sodelovanje v organih društva in športnih aktivnostih ter osebno angažiranje pri pomoči številnim posameznikom

RAFKO JURJEVIČ

Za izjemen doprinos na področju sociale

MATJAŽ PLANINC

Za strokovno in potrpežljivo spremljanje naših negotovih korakov pri dokončanju društvenih prostorov ter neprestano prizadevanje za univerzalno okolje

**OBČINA DOMŽALE,
ŽUPAN TONI DRAGAR**

Za dolgoletno uspešno sodelovanje pri organizaciji kegljaškega tekmovanja in dobrodelnih koncertih

Nina Wabra**ZVEZDE NA PRODAJ**

Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine je letos ob svoji štirideseti zimi pripravljalo posebne dogodke, s katerimi smo bajsasto obletnico primerno proslavili. Namesto da bi se v prvi vrsti ukvarjali s tem, kakšne sorte kanapejev in žlahtne kapljice bomo postregli svojim parterjem in članom, smo stikali glave v "možganski nevihti", kako bomo goste varno in brez zapletov dostavili na prizorišča praznovanja.

Naš glavni kombi za prevoz članov namreč kaže hude znake bridke prekurjenosti, zaradi česar je težko napovedati, katera vožnja bo njegov labodji spev. Ker je pot že na krajše proge za mnoge, ki življenje osvajamo na kolesih, prezahtevna, nam kombi pomeni most čez marsikatero prepreko

do aktivnega življenja. Na enem od možganskih nevihtovanj je na mizo flopnila tudi ideja o licitaciji zvezdnikov. Nedolgo pred tem sem zasledila, da je Will Smith nameraval svoj rojstni dan proslaviti s skokom s padalom. Domislil se je izvirno dobrodelno potezo. Globoki žepi so si lahko na loteriji

priigrali prisotnost med gledalci, ki so njegovo adrenalinsko izkušnjo lahko spremljali v živo. Nekako se nam ni zdelo, da bi naše zvezdnike metali iz aviona, smo se pa odločili, da se nanje obrnemo s prošnjo po bolj ležerno podarjenem času na trdnih tleh. Znane Slovence in Slovenke smo prosili za nekaj

ur njihovega časa v zameno za vrhunsko večerjo v Restavraciji JB z njihovimi oboževalci. Večerjo smo postavili na licitacijo.

Ker smo pri tovrstnih dogodkih zeleni, bolj kot je zelen tipičen slovenski sosed, ko pred garažo zapeljete nov avto, sta nas pri porodnih težavah projekta s širokim nasmehom, ki ga pozna cela Slovenija, za roko držala Tara Zupančič in Peter Poles. Začelo se je s kratkim čvekom na Facebooku in ob kavi na Odprti kuhinji, nato pa se je razpletlo v čudovito zgodbo o srčnosti naših čisto nič zvezdniških zvezdnikov. Prišežem, da se je s Taro in Perotom zgodil fantastičen domina efekt. Bum, bum, bum in naproti nam je prišel cel pušelj krasnih ljudi. Tara Zupančič, Peter Poles, Hamo, Gordana Grandosek Whiddon, Sani Bečirovič, Rene

Mlekuž, 6pack Čukur in Špela Močnik. Naše svetle zvezdice in zvezdki, ki decembra res, res, res nimajo časa. Ker so slavni. In imajo v prazničnem mesecu milijon obveznosti. Kar naprej. Ampak, za nas so v svojih hektičnih urnikih našli čas, ki so ga debelo obkrožili in zaklenili.

Tem ljudem (ne, ni slovnična napaka, je poklon njihovi izjemno človeku prijazni pumpici) je jasno, da za člane društva kombi ni samo pleh na kolesih, ampak razumejo, da zanesljiv kombi mnogim invalidom neopisljivo izboljšuje kakovost življenja ter jim na nek način predstavlja vez z bolj običajnim, manj izoliranim in zato aktivnejšim življenjem. Tako zelo jasno, da nas niso poslali na zimsko spanje, ko smo njihove obveznosti vsake toliko še pomnožili. Tudi ne, ko je padla

ideja, da posnamemo promocijski filmček za licitacijo. Nasprotno! Svoje urnike so prezračili in našli čas še za snemanje. Na prostem. V tundri in tajgi ljubljanskega zimskega večera. In kaj? Ozračje je bilo tako preklemano toplo od dobrih namenov in mega razpoloženja, da od takrat prave zime sploh ni nazaj. Opravičilo kurentom, če bodo na račun osmerice ostali brez službe.

Najbolj zagreti oboževalci do brotno obarvanega duha so se za druženje z našimi zvezdniki potegovali na licitaciji na Facebook strani Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine. Tisti, ki so najbolj široko odprli svoje denarnice, so si decembra privoščili verjetno eno najbolj zanimivih doživetij – večerjo v vrhunski Restavraciji JB s pogledom na svojega najljubšega zvezdnika. Gledati pa ni bilo treba daleč. Samo čez mizo. V paketu pa so dobili še vso ostalo eminentno družino, saj smo se na okusno in s pozitivno nabito srečanje odpravili vsi skupaj. Večer je bil večkratno vrhunski: vrhunska družba, vrhunska hrana, vrhunski namen! Je lahko sploh še bolj vrhunsko? Mogoče, če gremo res na sam vrh. Na nekaj tisoč metrov nadmorske višine s padali. Seveda pred večerjo, ne po njej. Da le-ta ne bi šla v luft.

DVE MEDALJI ZA NAŠE SMUČARJE NA VODI**28. MAJ DO 3. JUNIJ**

Smučanje na vodi (wakeboard) je vse bolj priljubljen šport tudi med paraplegiki. Zato se naši najbolj zavzeti smučarji že kar nekaj let udeležujejo smučarskega kampa na vodi, ki vsako leto poteka pri Punatu na Krku.

Na letošnjem, že 15. kampu, je sodelovalo tudi enajst članov iz pokrajinskih društev Zveze paraplegikov. V prvih dveh dneh je vreme omogočalo dobre pogoje za treninge, v času tekme pa so valovi samo tekmovalje nekoliko motili. Na tekmi je uspešno nastopilo osem naših deskarjev na vodi. Prvo mesto je osvojil Gregor Gračner, drugo Borut Sever – oba iz našega društva, tretje pa Matej Lednik iz DP jugozahodne Štajerske. Poleg treningov in tekme so se smučarji na vodi udeležili tudi izleta z jahto, ki je povsem prirejena za prevoz invalidov na vozičkih in je v lasti hrvaškega tetraplegika Zdravka Lakiča. Odpravili so se na čudovito panoramsko vožnjo mimo mesta Punat do otoka Sv. Grgur, kjer je bil od začetka 20. stoletja pa do leta 1988 zloglasni ženski kazensko popravni zapor.

ČLANI SE PREIZKUŠAJO V SLIKARSTVU**4. JUNIJ**

V prostorih društva smo 4. junija začeli s prvo slikarsko delavnico, na kateri naj bi se s slikarsko umetnostjo prvič srečali nekateri naši člani. Delavnice Spoznajmo tehnike slikanja je vodil naš priznani in že uveljavljeni slikar Damjan Rogelj, namenjena pa je predvsem tistim našim članom, ki slutijo ali že vedo, da jim slikarsko ustvarjanje prinaša srečo in veselje. Na začetku delavnice so risali elipse, ki so ena od tistih osnovnih spretnosti, ki se jih mora vsak risar začetnik naučiti. Risali so v t. i. skicirke s svinčnikom. Na delavnici so žal sodelovali le štirje člani našega društva, ti pa so z zanimanjem sledili nasvetom slikarja. Sledile so še tri tovrstne delavnice, ob ponedeljkih od 12.00 do 16.00 ure v prostorih društva. Projekt je podprl tudi JSKD, dela, ki so nastala na delavnicah, pa so bila razstavljeni v pisarni Info 65+ v Ljubljani.

PARAWING 2018 – MOTORISTI Z ZLATIMI SRCI IN KRILI**2. JUNIJ**

V soboto, 2. junija, so člani Zveze spet uživali na že sedmem tradicionalnem izletu z motorji Honda Gold Wing, tokrat na Gorenjskem, s štartom v starodavni lepotici Škofji Loki. Glavni akterji dogodka so bili ponovno člani Združenja

Gold Wing in DP Gorenjske, tokrat pa je pomagala tudi Občina Škofja Loka. Motoristi omenjena združenja so se pripeljali kot urejena »vojaška« formacija, kmalu zatem pa so sledili prisrčni stiski rok. Z opisom poteka dogodka ter pozdravom je nadaljeval predsednik Združenja GWS Jože Planinc, ki nam je ponovno nakazal, da je poleg dobrodelnega namena prisotno tudi njihovo dobro počutje v skupni družbi. Na dogodku so spregovorili mag. Miha Ješe, župan Občine Škofja Loka, predsednik DP Gorenjske Peter Robnik in eden od glavnih organizatorjev Jani Trdina, ki se je zahvalil Združenju GWS. Kot vsako leto so se dogodka udeležili številni člani našega društva in uživali na poti, ki je vodila iz Škofje Loke proti Bledu in nazaj. Res je, da je bilo dogajanje vseskozi pestro in zanimivo, vendar je glavni dogodek še vedno sama vožnja z motorji.

DRUGO KOLO EKIPNEGA TEKMOVANJA V ATLETIKI

6. JUNIJ

Drugo kolo ekipnega tekmovanja v atletiki je potekalo 6. junija v Celju na atletskem stadionu Kladivar. Odlično ga je pripravilo DP jugozahodne Štajerske. Udeležilo se ga je 39 tekmovalcev iz šestih pokrajinskih društev Zveze. Tekmovanje je na štirih metiščih z osmimi sodniki vodila

sodniška služba atletskega kluba Kladivar Celje. Razmere za tekmovanje so bile optimalne. Atleti so nastopali v osmih disciplinah - met diska, kopja in kija, suvanju krogle ter vožnjah na 100, 200, 400 in 800 metrov. Najboljši rezultat je uspel Henrik Planku v metu kopja, v skupini F52. Za rezultat 16.08 m je prejel 865,45 točk. Jožetu Fleretu pa je ponovno uspel dober met diska v skupini F51. Za rezultat 10.72 m je prejel 813,97 točk. Po drugem kolu je DP jugozahodne Štajerske prednost povišala na 645 točk. Ekipa našega društva je zasedla tretje mesto.

KOLESARSKI PRAZNIK – MARATON FRANJA 2018

8. DO 10. JUNIJ

Kraljica slovenskih cest enkrat na leto zaslužno postane Franja, ki drugi junijski vikend ustoliči kot praznik slovenskega kolesarstva. Z veseljem opažam, da postaja dogodek tudi praznik domačega ročnega kolesarstva. Tokrat je potekal od 8. do 10. junija. V petek, 8. junija, je potekala vožnja na čas, na kateri je nastopilo tudi sedem ročnih kolesarjev in kolesarjev na trikolesu iz pokrajinskih društev Zveze. Rezultati so šteli tudi za državno prvenstvo. Barve našega društva sta zastopala Peter Cerar in Edo Ješe. V ženski

konkurenci je v kategoriji H3 slavila Anka Vesel, v moški konkurenci pa: Gregor Habe v H3, Matej Arh v H5, Silvo Logar pa v T2. V najštevilčnejši kategoriji H4 je zmagal Marko Sever pred Davidom Razborškom, Petrom Cerarjem in Edom Ješetom. Tekmo je začinil izredno močan nalive.

Po zgolj dnevu počitkajih je v nedeljo čakala preizkušnja malega Maratona Franja, z uradno razdaljo 97 km. Na start so prišli Žiga Breznik, Edo Ješe, Peter Cerar – člani našega društva ter David Razboršek in Gregor Habe. Po bolj ali manj dobrih štirih urah jih je vseh pet srečno prispelo do cilja. Tudi letos je najboljši čas dosegel David Razboršek (4:05:28).

SREČANJE ČLANOV S SVOJIM POVERJENIKOM

11. JUNIJ

V našo društvo je trenutno včlanjenih 317 paraplegikov in tetraplegikov, ki živijo v 38-ih občinah osrednje Slovenije. Zaradi boljše povezanosti s člani imamo mrežo, v kateri 16 tako imenovanih socialnih poverjenikov skrbi za člane v njihovi širši okolici. Člani lahko kadarkoli pokličejo svojega poverjenika in ga seznanijo s svojimi morebitnimi težavami. Če jih ne

moreta skupaj rešiti, je poverjenik tisti, ki predstavlja vez med članom in društvom. Da bi se še nekoliko bolje zbližali in spoznali, je poverjenik Marjan Zupanec za svoje »varovance« 11. junija v Zagorju pripravil srečanje. Izmenjali so si izkušnje, nekateri zaupali svoje težave in se tudi malo poveselili. Skoraj dvajsetim članom sta se pridružili tudi predsednica društva Mirjam Kanalec in vodja poverjeniške mreže Mojca Burger. Tovrstna srečanja postajajo že počasi tradicionalna.

ATLETI PO TREH KOLIH NA TRETJEM MESTU

12. JUNIJ

Tretje kolo ekipnega tekmovanja v atletiki je potekalo 12. junija v Murski Soboti na atletskem stadionu Osnovne šole I, ki ga je pripravilo DP Prekmurja in Prlekije. Kljub zelo dobrim vremenskim razmeram je bila zasedba nekoliko skromnejša, saj se je tekmovanja udeležilo samo 20 atletov iz štirih pokrajinski društev Zveze. Najboljši rezultat je uspel Marti Janežič v suvanju krogle v skupini F53. Za rezultat 4.18 m je prejela 710,88 točk. Po tretjem krogu tekmovanja je ekipa DP jugozahodne Štajerske vodstvo še povišala.

KOLESARJENJE »PO BREGOVIH LJUBLJANICE«**13. JUNIJ**

Da je kolesarjenje najboljši šport za srce in krvni obtok, je že dolgo znano. Posledično je vse bolj priljubljeno med nami, saj ga lahko izkoristimo za krepitev telesa in duha – kot izziv ali kot družabni dogodek. Lahko je zabavno, lahko pa je prava dogodivščina. Zato so se nekateri člani našega društva 13. junija v popoldanskem času zbrali pred gostiščem Livada in se s kolesi priklopniki odpeljali na kolesarsko turo »Po bregovih Ljubljanice«. Vsi dobre volje in v veselem pričakovanju so začeli na levem oziroma desnem bregu Ljubljanice in se prepustili užitku. Med vožnjo so spoznavali naravo ob bregovih Ljubljanice, opazovali znamenitosti, katere še nikoli niti opazili niso. Bili so navdušeni nad lepoto Ljubljane oziroma njene okolice. Ob navdušenju jih je včasih malo »vrglo iz tira«, saj je bila pot občasno groba. Kljub temu ni bilo večjih težav, saj so se večinoma vozili po urejenih kolesarskih poteh. Tudi vreme je »zdržalo«! Večji del poti je bilo sonce za oblaki, vendar dežja ni bilo. Ob zvokih šumenja Ljubljanice, ob lepoti Ljubljane, ob dobri družbi in zadovoljstvu, da se je to zgodilo, jim je pot prehitro minila. Na cilju so sklenili, da se kolesarski dogodek mora ponoviti, vendar naslednjič ob spoznavanju nove poti.

RAZLIČNOST JE ZAKON! NA OŠ 8 TALCEV LOGATEC**13. JUNIJ**

Predstavniki našega društva so s programom preventive in osveščanja 13. junija obiskali OŠ 8 talcev Logatec. Z učiteljico etike Majo Grbec Švajncer smo se dogovorili, da se tokrat predstavimo osmim razredom. Tako sta Nino in Rok v treh predavanjih učencem predstavila, kaj so poškodbe hrbtenjače, kakšni so najpogostejši vzroki za njihov nastanek ter hude posledice, ki jih pusti tovrstna poškodba. Predstavila sta tudi svoji zgodbi. Rok se je poškodoval v prometni nesreči, Nino pa pri skoku na glavo v vodo. Prav prometne nesreče so najbolj pogost vzrok nastanka paraplegije in tetraplegije, saj predstavljajo kar 28 odstotkov vseh poškodb. Pri skokih v vodo se navadno poškoduje hrbtenica v vratnem predelu, kar pripelje do tetraplegije, ki je zelo huda poškodba. Učence sta s tem opozorila na pasti, ki prežijo na njih v prometu in pri skokih na glavo v vodo. Ker pa se življenje po poškodbi nadaljuje, sta jim predstavila tudi programe društva ter s projekcijo fotografij pokazala, s čim vse se paraplegiki in tetraplegiki ukvarjamo. Na koncu sta jim razdelila še brošure društva ter jim zaželela lepe in brezskrbne počitnice. Z učiteljico sta se že dogovorila

za sodelovanje v prihodnje. Program sofinancira Javna agencija RS za varnost prometa.

POLETNI IZZIV

15. JUNIJ

Na srečanju v Medvodah so lahko bralci uživali v novi izdaji društvenika Izziv DPLJ. Urednica Mirjam Kanalec je v svoji kolumni zapisala: »Če pogledamo po diagonali, kot rada rečem, smo v prvih petih mesecih izvedli skoraj vse, kar smo načrtovali – le da se nam zdi, da vedno zamujamo, da nam zmanjkuje časa, da bi lahko naredili še več!« Njeno potrditev ste našli v poletnem IZZIVU, saj na 76-tih straneh v besedi in sliki predstavljamo vse pomembne dogodke, ki so se nam dogodili v tem času. Res je, da so bili nekateri ažurno objavljeni že na naši spletni strani, toda prav vsi naši člani pa le nimajo interneta.

SPOMLADANSKO SREČANJE V OBČINI MEDVODE

16. JUNIJ

Naše društvo že po dolgoletni tradiciji pred začetkom poletja pripravi spomladansko srečanje. Tokrat smo se 16. junija nekoliko številčnejši podali v Občino Medvode in najprej obiskali kmetijo Malenšek v

Žlebeh, nato pa še hidroelektrarno Mavčiče. Popoldansko prijetno srečanje smo pripravili v prelepi naravi ter bili deležni odličnega piknika na Jeprci. Na kmetiji imajo sirarno, kjer domače mleko predelujejo v mlečne izdelke, kot so: različne vrste sira, maslo, skuta, smetana, sirotka ... Sirarno in nekatere postopke predelave nam je predstavil gospodar Mirko Bizant, žena Andreja in otroci pa so nam postregli z različnimi siri. Na bližnjih pašnikih kmetije se pase 25-glava čreda krav molznic, ki daje vsak dan od 300 do 400 litrov mleka za predelavo. Kmetija meri 24 hektarjev, za krmo pa ne uporabljajo silaže.

Vse o pridobivanju električne energije v HE Mavčiče nam je podrobno razložil mag. Mirko Javeršek, vodja proizvodne enote Medvode. Omenil je sistem delovanja Savskih elektrarn in naložbene vrednosti. Povedal je tudi veliko zanimivosti o globalnem segrevanju in onesnaževanju ozračja ter hudih posledicah, ki bodo sledile, če človeštvo ne bo pravočasno ukrepalo. Gospod Javeršek, hvala za tako lepo, strokovno in poučno predstavitev. HE Mavčiče je ena od Savskih elektrarn, ki je pod naseljem Mavčiče začela obratovati v letu 1986. Pretočno elektrarno z jezovno zgradbo sestavljajo: strojnica, prelivni polji in težnostna zemeljska pregrada. Konstruktorska višina objekta je 40 metrov, v strojnici pa sta nameščena dva agregata (kaplanovi turbini, ki ju je izdelal Litostroj) s

skupno požiralnostjo 260 kubičnih metrov na sekundo. V konicah proizvodnje dajeta 38 MW moči, pri srednji letni proizvodnji 62 GWh. Elektrarna je daljinsko vodena iz centra Savskih elektrarn v Medvodah.

Po ogledu hidroelektrarne nas je pot vodila na osrednji kraj našega srečanja – idilični piknik prostor, ki leži ob gozdičku na Jeprci. Tam sta naša »žar mojstra« Milan in Jože že hitela s pripravami za peko dobrot na žaru. Po pozdravnem nagovoru in dobrodošlici predsednice društva Mirjam Kanalec je osebni trener Nejc Kofler iz Studia telo in vadba našemu članu Denisu Keranoviču poklonil nekaj denarja, doniranega iz dobrodelne diete. Hvala za lepo dobrodelno gesto!

V nadaljevanju veselega srečanja so se nekateri naši člani pomerili v pikadu, pripravili pa smo tudi vedno zanimiv bingo s praktičnimi nagradami za izžrebane vrstice in glavno nagrado za celoten listič. Z dobro glasbo za vsak okus je skrbel DJ Slavko, vse organizacijske niti pa je tudi tokrat imela v rokah podpredsednica društva Mojca Burger. Posebej bi se radi zahvalili Civilni zaščiti Medvode, ki nam je posodila šotor, Društvu distrofikov, Združenju multiple skleroze, DP jugozahodne Štajerske, DP Dolenjske, Bele krajine in Posavja za pomoč pri prevozih s kombiji.

PARAPLESALCI TEKMOVALI NA POLJSKEM

16. IN 17. JUNIJ

Slovenska reprezentanca v paraplesu se je 16. in 17. junija udeležila odprtega prvenstva Poljske v plesu za invalide – Lomianki 2018. Na plesnem parketu sta se predstavila tudi Nino Batagelj – član našega društva in njegova soplesalka Sara Štirn. V kategoriji IPC Combi class 1 freestyle so se jima stopničke zmagovalnega odra za malo izmuznile, zasedla sta nehvaležno četrto mesto. V kategoriji IPC Combi class 1 standard sta osvojila peto mesto.

TEČAJ EXCELA V DRUŠTVENIH PROSTORIH

19. JUNIJ

V društvenih prostorih je 19. junija potekal začetni tečaj računalniškega programa Excel. Ta zanimivi Microsoftov računalniški program za obdelavo razpredelnic je na začetniškem tečaju predstavil Uroš Rozina. Šest tečajnikov je najprej spoznalo osnove omenjenega praktičnega programa, nato pa v nadaljevanju tečaja tudi nekoliko zahtevnejše funkcije. Tečajniki so se najprej seznanili s tabelo in celicami: seštevanjem, množenjem, deljenjem, pisanjem in

vstavljanjem formul, razvrščanjem, kodiranjem, tiskanjem dokumentov, skrivanjem podatkov, oblikovanjem tabel, združevanjem in oblikovanjem celic in še bi lahko naštevali. Kar veliko za dobre tri ure učenja. Lahko povemo, da so naši tečajniki z odlično predstavitvijo in praktično pomočjo predavatelja pridobili veliko osnovnega znanja. Še več pa je sledilo v nadaljevalnem tečaju.

PREDAVANJE O VARSTVU OSEBNIH PODATKOV

20. JUNIJ

Zveza paraplegikov Slovenije je 20. junija v URI Soča za predstavnike Zveze in pokrajinskih društev Zveze pripravila predavanje o varstvu osebnih podatkov. Predavatelj Matej Verbajs, univ. dipl. pravnik iz CNVOS, je v obsežni predstavitvi slušatelje seznanil z vsebino evropske uredbe o varstvu osebnih podatkov. Uredba je zavezujoča, dokler ne bo sprejet zakon. Verbajs je v prvem delu predstavil program, v drugem pa konkretne primere. Osebni podatek (OP) je katerakoli informacija z določenim ali določljivim posameznikom, v nadaljevanju pa smo se seznanili z: obdelavo OP, kdaj lahko NVO obdeluje OP, o različnih

privolitvah posameznika, zakonitem interesu društva, izvajanju pogodbe kot podlage za obdelavo, informiranju posameznikov, tehničnih in organizacijskih ukrepih, sodelovanju z obdelovalcem in obveznostih, skladnosti delovanja NVO z uredbo ... Na konkretnih primerih smo spoznali kako ravnati z: bazo podatkov članov, objavo fotografij, drugih obdelav v okviru izvajanja pogodbe, s poročili prostovoljcev, listami prisotnosti, obdelavo na podlagi zakona, s pooblaščenimi osebami za varovanje OP in vodenjem evidenc. Ob koncu triurnega predavanja se je razvila obsežna razprava, v kateri so udeleženci predavanja postavili številna vprašanja in predloge, ki jih je treba rešiti in uskladiti, da ne bi prihajalo do kršitve uredbe.

BRON ZA NAŠE ATLETE

20. JUNIJ

V športnem parku Črna na Koroškem je 20. junija potekalo zaključno, četrto kolo atletske lige. Zadnje tekmovalno srečanje atletov paraplegikov in tetraplegikov je pripravilo DP Koroške, potekalo pa je v odličnih vremenskih razmerah. Pred pričetkom sta vse navzoče nagovorila predsednik DP Koroške Damjan Hovnik in županja Občine Črna na Koroškem mag. Romana Lesjak, ki je tekmovalkam in tekmovalcem zaželela uspešne

nastope. Na zadnjem kolu je nastopilo 29 atletov iz petih pokrajinskih društev Zveze, vodili pa so ga sodniki Zbora atletskih sodnikov Velenje. Najboljši rezultat je dosegel Henrik Plank v metu kopja (skupina F52), ki je za met, dolg 16.12 m, prejel 867,60 točk. V atletske ligaški sezoni 2018 je slavila ekipa DP jugozahodne Štajerske, na drugo mesto se je uvrstila DP Koroške, na tretje pa ekipa atletov našega društva. Ekipa DP Celje je v trajno last osvojila tudi ligaški prehodni pokal.

PRAVILNIK O UNIVERZALNI GRADITVI IN UPORABI OBJEKTOV

15. JUNIJ

Po skoraj petih letih (pobuda in zahteva julij 2013) je bil 15. junija v Uradnem listu objavljen Pravilnik o univerzalni graditvi in uporabi objektov, ki konkretizira določbe pred kratkim sprejetega Gradbenega zakona. Pravilnik nadomešča Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb. Pravilnik podrobneje določa bistveno zahtevo, s katero se zagotavljata univerzalna graditev in uporaba objektov. Vključuje graditev in uporabo objektov dostopnih vsem ljudem in graditev prilagodljivih objektov. Uporablja se pri projektiranju, gradnji, uporabi in vzdrževanju objektov, razen če so posamezne zahteve glede univerzalne

gradnje in uporabe objektov ter graditve prilagodljivih objektov za posebne vrste objektov s posebnimi predpisi urejene drugače.

Ureja uporabo standardov, zahtev za zunanje površine objektov in notranje prostore objektov, ki naj bodo dostopni vsem ljudem. Ureja dodatne zahteve za gostinske objekte, zahteve za prostore namenjene strankam, zahteve za prilagodljive objekte, posebne zahteve za postajališča in postaje ter zahteve za pločnike, prehode za pešce in javne površine.

»ISTRSKO POLETJE« V VROČI PINETI

13. DO 22. JUNIJ

Člani likovne sekcije Zveze paraplegikov Slovenije so od 13. do 22. junija v Domu paraplegikov v Pineti pripravili likovno kolonijo. Slikarke in slikarji so se izpopolnjevali v različnih tehnikah: akril in olje na platno, akvarel, tempera in risba s svinčnikom. Na koloniji »ISTRSKO POLETJE«, kjer je sodeloval tudi naš slikar Damjan Rogelj, so pod senčno streho nastale upodobitve, značilne za obalno pokrajino, tihožitja in portreti. Z nasveti je slikarjem svoje znanje posredoval slikar in mentor Rasso Causevig. Dela so bila razstavljena na terasi Doma paraplegikov. Mimoidoči so si z

zanimanjem ogledovali delo naših umetnikov, najbolj pa so jih navdušili slikarji, ki slikajo z usti in so člani Mednarodnega združenja slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami.

Na likovni koloniji so nova dela ustvarjali: Dragica Šušanj, Jožica Ameršek, Klavdij Leban, Lučka Kocjančič, Miran Jernejšek, Damjan Rogelj in Metod Zakotnik.

TRADICIONALNE ŠPORTNE IGRE V SARAJEVU

21. DO 23. JUNIJ

Zveza paraplegikov in obolelih za otroško paralizo Federacije BiH je v Sarajevu od 21. do 23. junija pripravila tradicionalno mednarodno odprto prvenstvo in XV. športne igre paraplegikov in obolelih za otroško paralizo. Športniki invalidi iz Srbije, Makedonije, Črne gore, Slovenije in Bosne in Hercegovine so se na atletskem stadionu „Safet Zajko“ pomerili v atletskih disciplinah (metu kopja, diska, suvanju krogle, hitrostnih voznjah na 100, 200 in 400 m) in hitropoteznem šahu. Barve Slovenije so branili atleti in šahisti Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine – Andrej Omahen, Štefan Glavan, Ljubiša Gajič in Jasmin Sabljakovič. Šahovsko ekipo je dopolnil Tomaž Demšar. Slovenska ekipa je osvojila kar pet medalj.

Omahen dve zlati – met kopja in suvanje krogle, Glavan dve srebrni – voznja na 100 in 200 metrov, šahovska ekipa pa je v močni konkurenci osvojila bronasto odličje. Ekipa je bila nastanjena v hotelu Hollywood, organizatorji pa so se izkazali tudi kot zelo dobri gostitelji. Vsi udeleženci so dobili majice v spomin na XV. športne igre.

Z LADJICO PO LJUBLJANICI

26. JUNIJ

Naše društvo je 26. junija ob zaključku delovnega polletja pripravilo izlet z ladjico po reki Ljubljanici. Približno 40 članov, nekaj otrok in svojcev se je v Trnovskem pristanu pod Prulskim mostom vkrcalo na rečno ladjico »Sulc« in zaplulo po skrivnostni reki proti njenemu izviru. Na Ljubljani se odvija kar živahen turistični promet. Po nekaterih podatkih je registriranih že skoraj 30 plovil na motorni pogon za prevoz oseb. Na naši plovbi smo jih veliko srečali in si pomahali v pozdrav. Mimo Špice in Livade smo zapluli in uživali v prelepi naravi Ljubljanskega barja, mimo Plečnikove cerkve do Lip. Tam je rečni kapitan Miha Vidovič ladjico z veselo družčino obrnil in vrnili smo se nazaj vse do Plečnikovih zapornic v središču mesta. Pluli smo pod Zmajskim in Mesarskim mostom, Tromostovjem, Šušarskim in Mrtvaškim mostom

in videli, kako izgledajo Plečnikove arkade, Prešernov spomenik, Frančiškanska cerkev in druge znamenite stavbe ob bregovih Ljubljanice iz žabje perspektive.

Ljubljana je reka sedmerih imen. Njena pot je dolga in razburljiva. Večkrat ponikne in se spet prikaže na površju, toda vedno pod drugim imenom. Najprej se na svojem prvem izviru Prezid na Hrvaškem imenuje Trbuhovica, potem Obrh, pa Stržen, Rak, Pivka in Unica, vse dokler pri več izvirih (Močilnik, Retovje, Bistra) v bližini Vrhnike po dolgi poti in kraškem podzemlju na svetlo privre kot Ljubljana. V reki živijo številne ribe, med njimi tudi kralj sladkovodnih voda sulec, po katerem je naša ladjica dobila svoje ime. Ob reki so prebivališče dobile tudi številne živali – nutrije, pižmovke, race, ponirki in velika vrsta ptic. Mogoče pa se bo na bregove Ljubljanice vrnil tudi bober, kot se je v nekatere reke in potoke po 200 letih vrnil na Dolenjskem.

Zanimiva, poučna in polna doživetij je bila ta štiriurna plovba. Bila pa je tudi zelo dinamična, saj nas je v sončnem in delno oblačnem vremenu presenetila tudi kratka nevihta. No, ladjica ima streho in tudi stransko zaščito pred dežjem. Doživeti številne mehurčke na gladini reke je pa tudi nekaj posebnega.

PRESTIŽNA NAGRADA ZAVODU VOZIM

26. JUNIJ

Pretekli meseci so pokazali, da trdo delo Zavoda VOZIM na poti do izboljšanja prometne varnosti, ni ostalo neopaženo. Inicijativa »Heroji furajo v pižamah« je prejela številne nagrade in priznanja, toda ne samo na nacionalni ravni, temveč tudi v evropskem merilu. Z omenjeno iniciativo so 26. junija postali ponosni dobitniki prestižne strokovne nagrade »Road Safety Excellence,« ki jo podeljuje Evropska komisija. Poleg te nagrade pa je bil Zavod VOZIM izbran še s strani občinstva in prejel posebno nagrado Jacques Barott, posvečeno bivšemu komisarju za promet in gorečemu zagovorniku prometne varnosti.

TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA

27. JUNIJ

V društvenih prostorih je 27. junija potekal tečaj slovenskega jezika. Tečaju je prisluhnilo šest udeležencev, vodila pa ga je učiteljica slovenščine Bojana Polak Mijović. Tečajniki so se seznanili s pravopisom, knjižnim in neknjižni jezikom ter spoznali več vrst slovarjev. Spoznali so tudi Brižinske spomenike in pisavo, ki se je razvijala od prazgodovine in vse do

danes. Na praktičnih primerih so se seznanili s pravili, kaj pišemo z veliko in malo začetnico, kje vstavimo vejico ... Predavateljica jim je priporočila tudi ogled spletne strani FRAN (slovarji Inštituta za slovenski jezik) kot pomoč, če besede ne bodo razumeli oz. ne bodo prepričani, kako se napiše. Tečaj je bil zelo zanimiv in zelo poučen.

4. KOLO Z ZAKLJUČKOM LIGE

28. JUNIJ

Prvo kolo je ob ribniku Gradišče s Peršakovim memorialom pripravilo DP Prekmurja in Prlekije, drugo ob ribniku Ploj DP Podravja, tretje ob ribniku Brdinje pa DP Koroške. Na ribniku Marof pri Dobju so ribiči paraplegiki in tetraplegiki 28. junija zaključili ligaško ribiško tekmovanje za sezono 2018. Četrty krog z zaključkom lige je s sodelovanjem Ribiške družine Laško pripravilo DP jugozahodne Štajerske. Tekmovalo je 26 ribičev iz sedmih pokrajinskih društev Zveze. Pri rezultatih ribičev, ki tekmujejo v treh sektorjih, o razvrstitvi odločajo najprej točke, nato pa teža ulovljenih rib. Najboljši ribič med paraplegiki Rudi Centrih je na suho potegnil kapitalnega, več kot 8 kg težkega amurja, njegova mreža pa je tehtala kar 16.250

gramov. Ribiči našega društva se niso najbolje odrezali. Tako v ekipni kot posamični konkurenci so se uvrstili na dno lestvice. Zmagala je ekipa DP Maribor z 32,5 točkami in 54.281 kg pred DP Celje, ki je zbralo 38 točk in 64.142 kg.

OBISKALI STA NAS PREDSTAVNICI MERCATORJA

27. JUNIJ

V društvenih prostorih sta nas 27. junija obiskali predstavnici Mercatorja, Mateja Suljič in Breda Sivec. Pogovarjali smo se o naši, že skoraj dvajsetletni aktivni podpori »najboljšega sosedu,« kjer sodelujemo predvsem na področju športa invalidov. Mercator je namreč glavni sponzor naše košarkarske ekipe, ki nosi ime DP Ljubljana Mercator. Predsednica društva Mirjam Kanalec in podpredsednica Mojca Burger sta gostjama predstavili delovanje društva in posebne socialne programe, katerih pomemben del sta tudi ohranjanje zdravja in šport paraplegikov in tetraplegikov. Sodelovala sta tudi športni referent društva Robert Žerovnik in predstavnik naše košarkarske ekipe Borut Sever. Seveda smo govorili tudi o košarki na vozičkih in jima pokazali specialni košarkarski voziček in tudi dres z napisom Mercator. Ob zahvali smo izrazili željo o prihodnjem sodelovanju, zgodbo o podpori invalidskega športa pa bosta objavili tudi v njihovem glasilu.

SLIKARSKA RAZSTAVA V GALERIJ BALI V KRANJU**9. JULIJ**

V Galeriji Bala v starem mestnem jedru Kranja je 9. julija potekala otvoritev razstave slik slikarjev likovne sekcije Zveze, ki jih tradicionalno ustvarjajo na vsakoletni likovni delavnici. Razstavo je pripravilo Društvo paraplegikov Gorenjske. Na razstavi so s svojimi deli sodelovali slikarji paraplegiki – Metod Zakotnik, Boris Šter, Miran Jernejšek, Anka Vesel, tetraplegika Benjamin Žnidaršič in Željko Vertelj, ki slikata z usti, slabovidna slikarka Ana Šter ter njihova prijatelja, mentor Jože Potokar – Cvrčo in Boštjan Močnik. Devet slikarjev, med njimi tudi slikar našega društva in štipendist VDMFK Željko Vertelj, vsak s svojo zgodbo raziskuje umetnost in oblikuje svoje izražanje v barvni kompoziciji.

BRON ZA BRAJKOVIČA NA EP V BILJARDU**19. DO 31. JULIJ**

V Veldhovnu (Nizozemska) je od 19. do 31. julija potekalo evropsko prvenstvo v biljardu. V treh disciplinah (osmici, devetki in desetki) v kategoriji invalidov sta Slovenijo ponovno zastopala naš član Matej Brajkovič in David Slaček, član DP Podravja. Po treh dneh igranja desetice v

biljardu sta po dobrih igrah Matej in David dokazala, da sta resna konkurenta evropskim igralcem. Matej si je priigral odlično peto mesto, David pa je med devetnajstimi igralci pristal na trinajstem mestu. V kategoriji osmica je Matej osvojil bronasto medaljo. To je že njegova deveta medalja na evropskih prvenstvih. Tekme so bile napete, zanimive in polne srečnih in nesrečnih preobratov, vendar na koncu štejejo rezultati.

VSAKOLETNA LIKOVNA DELAVNICA PRI RUPNIKOVIH**26. JULIJ**

Marja in Branko Rupnik sta 26. julija na svoji domačiji na Forštu na Ljubnem ob Savinji tudi v letošnjem juliju pripravila tradicionalno slikarsko delavnico slikarjev likovne sekcije Zveze. V prelepem okolju, ob pogledu na smučarsko skakalnico so likovniki pod mentorskim vodstvom grafika Jožeta Potokarja – Cvrča svoje slikarsko znanje nadgrajevali v olju na platno, akrilu in risbi. Po tradiciji je udeležence slikarske delavnice tudi tokrat obiskal in nagovoril župan Občine Ljubno ob Savinji Franjo Naraločnik in hkrati poskrbel za veselo razpoloženje. Vedno pa radi povemo, da je likovna delavnica pri Rupnikovih nekaj več.

SLIKARSKA RAZSTAVA V PROSTORIH INFO TOČKE 65+**30. JULIJ**

Mestna občina Ljubljana nam v prostorih Info točke 65+ v središču Ljubljane že vrsto let pomaga pri pripravi naših razstav. Na tokratni razstavi, ki smo jo odprli 30. julija, sta razstavljala slikarja Damjan Rogelj in Zlatko Bernašek. S svojimi prvimi slikarskimi deli so sodelovali Draga Lapornik, Alenka Tratnjek in Emil Palameta, ki so slikarstvo in slikarske tehnike spoznali na likovnih delavnicah. Pri društvu smo namreč za začetne likovne ustvarjalce pod vodstvom slikarja Damjana Roglja pripravili štiri slikarske delavnice z naslovom Spoznajmo tehnike slikanja. Ob odprtju razstave je Jože Globokar predstavil društveno in kulturno dejavnost in izpostavil zelo dobro sodelovanje in podporo MOL na vseh področjih. Slikar Damjan Rogelj je nekaj besed namenil poteku likovnih delavnic in tečajnikom podelil društvena priznanja, moderator in likovni kritik Jaka Racman pa je o razstavi in avtorjih med drugim povedal: »Rogljeva dela so motivno in slogovno pomenljivo izbrana iz različnih pristopov (spoznanih tudi med študijem slikarstva), kar nakazuje

širino, domet ter relacije med sodobnostjo in področji vplivov iz bogate slikarske tradicije. Bernašek se s svojimi dolgoletnimi izkušnjami tehničnega risanja, oblikovanja in snovanja male plastike predstavlja z realističnimi risbami z modernistično vizijo abstrakcije, ekspresivno dinamične v plastično vznemirljivi vehemenci. Tečajniki, ki na razstavi pogumno in sčela predstavljajo proces postopnega osvajanja začetnega znanja likovnih postopkov in tehnik, s svojimi deli presegajo tehnično-spoznavne vidike in mestoma sežejo presenetljivo visoko v izkazovanju (doslej) skritih talentov. Poudariti velja dejstvo, da so na tečaj vstopili na različnih ravneh, saj je vsakdo med njimi že izoblikovana osebnost s povsem svojimi izkušnjami, spomini in cilji za prihodnost.«

Razstavo je odprl župan MOL Zoran Jankovič, še prej pa pripomnil, da se je od nas v teh letih tudi veliko naučil. Uvidel je, da smo z vztrajnostjo in trdim delom dosegli mnogo. Na kulturnem področju nas je opozoril na nov izziv. Z našimi razstavami naj bi se namreč predstavljali tudi v največji mestni galeriji, ki bo v nekdanji Cukrarni zaživela v prihodnjih dveh letih. Kulturni dogodek je popestrila in obogatila violinistka Urška Jeraj, ki je iz svoje violine izvabila čudovite bolgarske in izraelske melodije.

KORISTNA APLIKACIJA O DOSTOPNOSTI**1. AVGUST**

Zavod za turizem Ljubljana je sodeloval pri izvedbi projekta Ljubljana by Wheelchair – Ljubljana z vozičkom, v okviru katerega lahko uporabniki pametnih telefonov na svoje naprave naložijo izredno uporabno aplikacijo o dostopnosti Ljubljane. V njej so številni podatki, ki jih gibalno ovirana oseba potrebuje ob obisku slovenske prestolnice. Od predstavitve in navodil za uporabo, do menija s podatki – Hrana, Znamenitosti, Pijača, Prenosišča, Dejavnosti, Nakupovanje in Sanitarije. Ob kliku se odpre zemljevid, pod njim pa seznam s sličico in simboli za dostop, sanitarije in parkirni prostor. Na seznamu so samo tisti objekti, ki so preverjeno dostopni. Aplikacijo Ljubljana by Wheelchair najdete na povezavi <http://www.ljubljanabywheelchair.com>.

PREDSTAVITEV NAŠE KOŠARKE NA KONGRESNEM TRGU**17. IN 18. AVGUST**

Na Kongresnem trgu v Ljubljani je 17. in 18. avgusta potekal odmevni mednarodni košarkarski turnir v igri 3 na 3 Cedevisa 3x3 Challenger. Na vse bolj priljubljenem

turnirju pa so se ob neinvalidnih košarkarjih predstavili tudi košarkarji paraplegiki. Med seboj so se pomerile tri ekipe in poskrbele za dobro promocijo košarke na invalidskih vozičkih. Trener košarkarjev Žiga Kobaševič se je zahvalil organizatorjem za povabilo in res dobro organiziran dogodek ter pohvalil vse naše košarkarje, ki so prikazali zelo dobro igro in dobro predstavitev. Še posebej je izpostavil prvo ekipo v postavi: Jovita Jeglič, Janez Učakar in Boštjan Ceglar, ki je zaslužno zmagala. Jegličeva je bila tudi najboljša strelka. V drugi ekipi so nastopili: Robert Radič, Klemen Lokar in Robi Bojanec, v tretji pa košarkarji našega društva: Toni Zakrajšek, Gregor Gračner in Marino Popovič.

SESTANEK VODIJ ŠPORTNIH PANOG**28. AVGUST**

V društvenih prostorih so se 28. avgusta sestali vodje športnih panog in tekom šestih točk dnevnega reda razpravljali o tekmovanjih in rezultatih pretekle sezone ter sprejeli smernice za sezono 2018–2019. Vodje so podrobno poročali o tekmovanjih in doseženih rezultatih, govorili pa so tudi o ligaških tekmovanjih za sezono 2018–2019, ki jih organizira Zveza paraplegikov

Slovenije. Predsednica društva Mirjam Kanalec je vsem čestitala za osvojene dosežke ter jim zaželela veliko športnih užitkov in športne sreče v naslednji sezoni. Med drugim je vse prisotne opozorila na dosledno in ažurno pripravo poročil ter slikovnega gradiva za objavo na spletni strani in v glasilu. Sestanek je vodil športni referent društva Robert Žerovnik.

15. MEDNARODNI TABOR S TUJIMI PROSTOVOLJCI

23. DO 30. AVGUST

V Domu paraplegikov v Semiču je od 23. do 30. avgusta potekal že 15. mednarodni tabor naših članov s tujimi prostovoljci. Letos smo gostili dve prostovoljki iz Španije (osebo z motnjami učenja in njeno spremljevalko), poleg njiju pa sta z nami bili še dve Portugalki ter Čehinja. Skupina se je med seboj dobro razumela in izvrstno opravljala svoje delo. Čez vikend nam je zagodlo vreme. Zaradi dežja je bil namreč okrnjen program Semiške ohceti, na kateri običajno sodelujemo. Posledično smo se lahko posvetili čiščenju hiše in predstavitvam držav. Najprej je bila na vrsti seveda Slovenije. Prostovoljke so nam skuhale njihove nacionalne jedi, mi pa smo jim pripravili tradicionalno

slovensko nedeljsko kosilo JKMS oz. juha, meso, krompir, solata.

Prostovoljke so že prvo jutro izvedele vse o para- in tetraplegiji ter o programih, ki jih naše društvo izvaja za svoje člane ter širšo populacijo. Obiskal nas je tudi pobudnik ustanovitve čebelarke sekcije invalidov na vozičkih Andrej Sever in nam predstavil idejo o čebelarstvu med invalidi. Med drugim smo se potepali po okolici Semiča, ob večerih pa so bile na vrsti družabne igre. Odpravili smo se tudi na daljši izlet do Otočca in Kostanjevice. Velikodušno so nas na obisk povabili dolenski paraplegiki in tako je bil 15. tabor zaključen. Srečali smo se s starimi prijatelji, spletla so se nova prijateljstva, vsi skupaj pa smo s seboj odnesli nove spomine, nove izkušnje in polno znanja in energije za pripravo naslednjega tabora.

NA MEDNARODNEM TURNIRJU V ORADEI DRUGI

31. AVGUST DO 2. SEPTEMBER

V Oradei (Romunija) je od 31. avgusta do 2. septembra potekal mednarodni košarkarski turnir IWBT "Maria", ki so se ga poleg ekipe organizatorjev udeležile še ekipe iz Poljske, Srbije in Slovenije. V predtekmovanju je

naša ekipa DP Ljubljana Mercator suvereno premagala poljsko moštvo For Heroes Krakow (50:28) in si zagotovila nastop v finalni tekmi. Srbska ekipa Singidunum je visoko premagala ASP Oradeo, ki je v nadaljevanju igrala za tretje mesto. V finalni tekmi je kljub dobri igri ekipa DP Ljubljana Mercator v zadnji četrtini popustila in morala priznati premoč srbski ekipi Singidunum (57:37).

POŠKODBE HRBTENJAČE JE MOGOČE PREPREČITI

5. SEPTEMBER

Poškodbe hrbtenjače so pogoste in imajo na posameznikovo življenje velik vpliv. Vendar njihov vzrok ni vedno samo smola, saj bi jih veliko bilo mogoče tudi preprečiti.

URI Soča se je v sodelovanju z Zvezo paraplegikov Slovenije pridružila pobudi največjega mednarodnega združenja strokovnjakov s področja bolezni in poškodb hrbtenjače International Spinal Cord Society (ISCoS), da ob 5. septembru, mednarodnem dnevu osveščanja o poškodbah hrbtenjače, tudi slovensko javnost opozorijo, da je poškodbe hrbtenjače mogoče preprečiti. Na oddelku za rehabilitacijo pacientov z okvaro hrbtenjače v URI Soča vsako leto sprejmejo približno 40 pacientov s poškodbami hrbtenjače. Vzroki poškodb so različni, v zadnjih

letih so na prvem mestu poškodbe zaradi različnih padcev, sledijo prometne nesreče, poškodbe pri delu, športnih aktivnostih, predvsem adrenalinskih športih in zaradi skokov v vodo. Prav število poškodb zaradi skokov v vodo se je v letu 2018 povečalo. Aktivnosti po vsem svetu so v 2018 v okviru mednarodnega dne potekale pod sloganom »Ustavimo poškodbe hrbtenjače« in tudi URI Soča je v tem okviru pripravil novinarsko konferenco, na kateri so sodelovali prim. mag. Rajmond Šavrin, dr. med., predstojnik oddelka za rehabilitacijo pacientov z okvaro hrbtenjače na URI Soča ter Dane Kastelic in Barbara Slaček iz Zveze paraplegikov Slovenije.

SLIKARJI POČASTILI SVOJ PRVI MEDNARODNI DAN

5. SEPTEMBER

Na domačiji našega priznanega slikarja Vojka Gašperuta – Gašperja v Cereju pri sv. Antonu so se 5. septembra zbrali slikarji, ki slikajo z usti. Namen srečanja je bil z likovno delavnico obeležiti prvi mednarodni dan slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami in počastiti spomin na ustanovitelja združenja VDMFK Ericha Stegmann, ki je umrl 5. septembra 1984. Med slikarji, ki so svoja nova dela ustvarjali na likovni delavnici v Gašperjevi

galeriji in slikoviti okolici Cereja, sta bila polnopravna člana Mednarodnega združenja slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami Vojko Gašperut in Benjamin Žnidaršič ter člani: Dragica Sušanj, Tina Pavlovič in naš slikar Željko Vertelj.

49. HROVATINOV MEMORIAL 10. SEPTEMBER

Na atletskem stadionu Kladivar v Celju je 8. septembra na 49. memorialu prof. Bojana Hrovatina nastopilo 80 atletinj in atletov iz vseh devetih pokrajinskih društev Zveze. Pridružili so se jim še tekmovalci iz republik bivše Jugoslavije. Rezultati slovenskih atletov so šteli tudi za uvrstitve na odprtem državnem prvenstvu. S tem največjim atletskim tekmovanjem v Sloveniji in mednarodno udeležbo smo dostojno obeležili spomin na prof. Bojana Hrovatina, pionirja invalidskega športa, ki je že v šestdesetih letih v program medicinske rehabilitacije vnesel športne vsebine. Tekmovanje je v organizaciji Zveze paraplegikov Slovenije in Zveze za šport invalidov – Paraolimpijski komite odlično pripravilo DP jugozahodne Štajerske v sodelovanju z

Atletskim društvom Kladivar Celje. Številne udeležence so po Zdravljici pozdravili, nagovorili in zaželeli dobre rezultate: podžupan Občine Celje in predsednik Atletskega društva Kladivar Stane Rozman, predsednik Zveze Dane Kastelic, podpredsednik ZŠIS-POK in vodja športa Gregor Gračner pri Zvezi in predsednik DP jugozahodne Štajerske in vodja atletike Janez Hudej.

Tekmovalci so se najprej pomerili v trobojih (met kopja/kija, diska in suvanje krogle). Orodja so metali hkrati na šestih tekmovališčih, tako da s presedanjem niso izgubljali časa. Menjavali so le orodja. Po zaključenih trobojih v metih so atleti nastopili v hitrostnih vožnjah. Tekmovanja so se udeležili tudi člani našega društva in osvojili kar devet medalj.

KOLESARJENJE PO POTI SPOMINOV IN TOVARIŠTVA 13. SEPTEMBER

Kar so si nazadnje obljubili, so tudi storili! Tokrat so se navdušeni kolesarji našega društva zbrali na parkirišču na Dolgem mostu in se s kolesom, električnem priklopnikom ali skuterjem odpeljali po delu poti imenovane Pot spominov in tovarištva. Pot obkroža Ljubljano, združuje predanost zdravemu načinu življenja in ohranjanju

zgodovinskega spomina. Čeprav je bila pot tokrat večinoma makadamska, je bila prijetna, saj so drevoredi nudili senco, kar je imelo še dodaten pozitiven naboj. Ob prijetnih zvokih ptic in šumenju že odpadlega listja so med potjo prijetno poklepetali, se za kratek čas ustavili in se okrepčali. Tudi tokrat jim je pot prehitro minila, a kljub temu so bili veseli, saj so se imeli lepo in prišli do spoznanja, da premalo cenimo tovrstna obeležja, kot je vsakoletni pohod 9. maja po poti PST.

PREDSTAVITEV NA 17. FESTIVALU LUPA

13. SEPTEMBER

CNVOS je 13. septembra že sedemnajsto leto zapored pripravil vseslovenski festival LUPA. Na celodnevem dogodku se je v središču Ljubljane na stojnicah z različnimi programi predstavilo skoraj 120 nevladnih organizacij. Med njimi je bila tudi stojnica našega društva, na kateri smo s publikacijami in drobnimi ortopedskimi pripomočki številnim obiskovalcem predstavili poslanstvo in dejavnost našega društva. Mimoidoči so se z našimi igralci pomerili v namiznem tenisu, kjer so prednjačili predvsem turisti azijskih držav. Na voljo so bili tudi invalidski vozički, s katerimi so obiskovalci

lahko zapeljali po umetni travi in se prepričali, kakšne težave nam povzročajo arhitekturne ovire. Posebno občudovanje pa je vzbujal naš slikar, Željko Vertelj, ki zaradi težke gibalne oviranosti svoja likovna dela ustvarja z usti. Tako kot vsako leto se je pri nas ustavil tudi župan Zoran Jankovič in se pomeril celo v namiznem tenisu. Letošnja novost Lupe pa je bil program v kavarni Pritličje na Mestnem trgu, kjer so potekala razna predavanja, okrogle mize in delavnice, namenjene širši javnosti.

ŠESTO SREČANJE ATV MOTORISTOV

14. DO 16. SEPTEMBER

V Domu paraplegikov v Semiču je od 14. do 16. septembra je potekalo že šesto srečanje ATV motoristov Zveze, med katerimi so bili tudi motoristi našega društva. Petek je bil namenjen predvsem prijetnemu večernemu druženju vseh udeležencev, sobota pa adrenalinski vožnji. Zbralo se je deset voznikov motorjev in osem spremljevalk in spremljevalcev. Večer sta s harmoniko popestrila Dolfe in Jordan, Grega pa je predstavil potek sobotnih voženj. Po cestah in gozdnih poteh so prevozili 250 km

ob Kolpi do gradu Kostel vse do Loškega potoka. Sledil je hiter spust v Loško dolino in po gozdnih poteh proti Bazi 20 v Kočevskem Rogu. Zatem so se naši motoristi odpravili proti izhodišču sobotne vožnje, prevozili pa so kar 250 km. V nedeljskem dopoldnevu so se polni lepih vtisov in z zahvalo našemu članu Dolfetu za lepo pripravljeno traso odpravili proti domu.

DOŽIVELI SMO ZAGORJE Z OKOLICO

15. SEPTEMBER

Tradicionalno jesensko srečanje smo člani in sodelavci 15. septembra doživeli v Občini Zagorje. Najprej smo se ustavili v Izlakah in si ogledali proizvodne prostore tovarne ETI Elektroelement d. o. o., zatem se zapeljali na Loke, do Rudarskega muzeja Zagorje, nato pa se napotili do osrednjega kraja našega druženja, kjer je med zasavskimi hribi letališče Aerokluba Zagorje.

ETI se je od leta 1950 pa do danes razvil v enega vodilnih svetovnih proizvajalcev stanovanjskih in poslovnih inštalacij, elektronike in polprevodnikov ter vrsto drugih naprav in orodij iz keramike in plastike. V koncernu ETI, s hčerinskimi družbami doma in v tujini, je našlo zaposlitev več kot 1.850 angažiranih ljudi, svoje izdelke pa prodaja v več kot 60 držav po celem svetu.

Strojnica jaška rudnika Loke pri Kisovcu je bila leta 1995 spremenjena v manjši rudarski muzej, v letu 2015 pa je muzej dobil zasluženo podobo. Različna orodja in pripomočki ter fotografsko in dokumentarno gradivo prikazujejo zgodovino rudarjenja in dogodke iz dela in življenja rudarjev. Zgodba o rudarjenju je dolga več kot 250 let in je polna zanimivih resnic ter spominov, ki jih nosijo upokojeni rudarji ter njihove družine. Jame v zagorski dolini so že zaprte in zasute, zato so izdelali simulacijo rudniških podzemnih prostorov in dvajsetminutno multimedijško projekcijo, ki pa je žal v prvem nadstropju muzeja. Zanimivo je, da so bile v rudniku zaposlene tudi ženske in otroci, ki so opravljali lažja dela v jami, kot je npr. čiščenje vozičkov in orodja. Pred ogledom so nam postregli s »knapovsko« malico, nato pa sta nam v dveh skupinah muzej predstavila Simon Omahne in Milan Razboršek. Ogledali smo si ogromno strojnico, v kateri so na stenah razstavljena različna orodja, stare svetilke, čelade in številne fotografije, ki prikazujejo dolgoletno zgodovino rudarjenja. V tem prostoru imajo tudi kip sv. Barbare, zavetnice rudarjev. Na prostem so na tirnicah razstavljeni vagončki za transport izkopanega črnega zlata. Rudarji svoj praznik praznujejo 3. julija v spomin na stavko, ki se je 3. julija 1934 začela v Zagorju v jami Kotredež.

Po ogledu muzeja smo se odpravili do Aerokluba

Zagorje in doživeli vrsto prijetnih presenečenj. Presenečenje smo bili nad dejstvom, da je letališče nastalo na platoju Ruardi nad Zagorjem in ga mnogi poznajo po plazju, ki je po izravnavi sploh omogočil izgradnjo manjšega hangarja in nad 450 metrov dolgo vzletno in pristajalno stezo. Letališče med zasavskimi hribi na nadmorski višini 350 m je tudi eno najbolj prijaznih letališč v Sloveniji.

Po pozdravnem nagovoru predsednice društva Mirjam Kanalec nam je dobrodošlico zaželel župan Občine Zagorje Matjaž Švagan. Povedal nam je nekaj zanimivosti občine, aktivno sodeloval v naših aktivnostih in se kar nekaj časa zadržal med nami. Ob tem naj povemo, da nas je občina prijetno presenetila z brezplačno pogostitvijo (dobrote z žara, knapovska malica, ki jo je pripravilo mesarstvo Kum – Slavko Lazar in napitki). Dobrodošlico je vsem zaželel tudi zasavski socialni poverjenik Marjan Zupanec, obiskali pa so nas tudi varovanci Vzgojno varstvenega centra iz Zagorja. V nadaljevanju prijetnega druženja, v izredno toplem in sončnem vremenu ter pogledom na slikovito pokrajino nad Zagorjem, je sledilo novo presenečenje. Polet s helikopterjem! Petnajstminutni polet nad zasavsko dolino je šestim članom omogočilo društvo, s prodajo srečk v vrednosti pet evrov in žrebanjem je poletelo še šest potnikov, kar nekaj članov pa si je zanimiv panoramski polet privoščilo samih. Za malo več adrenalina je pri vzletu poskrbel izkušeni pilot Tomaž Kralj. Med

poletu helikopterja je Aeroklub predstavil predsednik Alojz Završnik, ki je preoblikoval zmajarski Aeroklub Zagorje v klub letal generalne kategorije. Povedal je, da imajo štiri letala, dva v skupini generalna in dva ultra lahka.

Za popestritev popoldneva je Adam Dmitrovič praktično predstavil paraolimpijski šport za težje gibalno ovirane invalide boccio, vodja atletike pri društvu Andrej Omahen pa atletiko.

OVIRANTLON – EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI

16. DO 22. SEPTEMBER

Med 16. in 22. septembrom vsako leto poteka Evropski teden mobilnosti. Lanskoletni je nosil naslov Združuj in učinkovito potuj. Spodbujali smo k kombiniranju več okolju prijaznih gibanj, kot so: kolesa, avtobusi, vlaki, souporaba avtomobilov ... Z različnimi dogodki je sodelovalo rekordnih 77 slovenskih občin, tudi MOL. Naše društvo je 17. septembra skupaj z Zvezo društev slepih in slabovidnih Slovenije in Zvezo društev gluhih in naglušnih Slovenije sodelovalo na tradicionalnem OVIRANTlonu, ki ga je na Kongresnem trgu v Ljubljani pripravil Svet za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir pri MOL.

Na naši stojnici smo z drobnimi ortopedskimi pripomočki in publikacijami številnim obiskovalcem predstavili celostno dejavnost društva, na poligonu z različnimi primernimi in neprimernimi klančinami ter podlagi z umetno travo pa arhitekturne ovire, s katerimi se še vedno vsakodnevno srečujemo. V nadaljevanju je OVIRANTlon predstavil še ovire, s katerimi se srečujejo slepi in slabovidni ter gluhi in naglušni, Ljubljanski potniški promet pa dva avtobusa – nizkopodnega in turističnega s sodobno dvizžno ploščadjo, ki omogoča invalidom na vozičkih vstop in izstop. Prireditev si je ogledalo tudi več kot 300 otrok iz vrtcev in osnovnih šol.

DAN BREZ AVTOMOBILA V LOGATCU

22. SEPTEMBER

Dan brez avtomobila je zaključil Evropski teden mobilnosti, ki je potekal od 16. do 22. septembra. Naše društvo je dan brez avtomobila pripravilo 21. septembra v Logatcu in tamkajšnjim občanom, šolarjem, otrokom iz vrtca in mimoidočim predstavilo dejavnosti društva in težave, s katerimi se paraplegiki in tetraplegiki vsakodnevno srečujemo. Na stojnici smo jim predstavili različne publikacije, z različnimi

pripomočki smo jim pokazali, kako olajšujejo življenje najtežje gibalno oviranim tetraplegikom, po poligonu pa so se mimoidoči lahko zapeljali z invalidskim vozičkom in spoznali, s kakšnimi arhitekturnimi ovirami se srečujemo in kako jih premagujemo. Da se lahko vozimo z mestnimi avtobusi oziroma vstopamo in izstopamo brez težav, so se s pomočjo voznika avtobusa LPP zapeljali z vozičkom po klančini v avtobus in nazaj. Mimogrede nas je razveselil in pozdravil tudi "policajček" Medo in se postavil pred objektiv.

ŠAHOVSKI TURNIR V BANJA LUKI

22. SEPTEMBER

Zveza paraplegikov in obolelih za otroško paralizo ter drugih telesnih invalidov Republike Srbije iz Banje Luke je 22. septembra pripravila XI. mednarodni šahovski turnir Banja Luka – 2018, na katerem so nastopile ekipe iz štirih držav nekdanje Jugoslavije. V močni konkurenci je prvo mesto osvojila ekipa Makedonije, druga je bila ekipa Srbije, tretja ekipa Zenice, četrta ekipa organizatorjev, peta ekipa Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine, šesta pa ekipa Brčko distrikt. V naši ekipi sta nastopila člana našega društva Jasmin Sabljakovič in Ljubiša Gajič, dopolnil pa jo je šahist DP jugozahodne Štajerske Igor Jeranko.

NA TURNIRJU V BEOGRADU OSVOJILI 3. MESTO**22. SEPTEMBER**

Naši košarkarji so 22. septembra na mednarodnem turnirju Trofej Beograda 2018 osvojili tretje mesto. V predtekmovanju turnirja je ekipa Falcon Moscow iz Rusije na najzanimivejši tekmi dneva v podaljšku z 52:47 ugnala našo ekipo DP Ljubljana Mercator. V nadaljevanju tekmovanja so se naši igralci pomerili z romunsko Oradeo in jo premagali s 56:52. V tekmovanjih za končne uvrstitve je naša ekipa v boju za tretje mesto ugnala bosansko ekipo KIK Zenica z 59:48. V finalni tekmi sta se pomerili domača ekipa iz Beograda Singidunum in Falcon Moscow. Boljši so bili ruski košarkarji, ki so ekipo organizatorjev premagali z 64:46. Na turnirju je sodelovala tudi ekipa iz Črne gore Paramont, ki je v tekmi za peto mesto izgubila proti Oradei.

TURISTIČNA AVTOBUSA TUDI ZA POTNIKE NA VOZIČKIH**26. SEPTEMBER**

Najnovejša člana družine vozil Ljubljanskega potniškega prometa za občasne prevoze sta avtobusa NEOPLAN TOURLINER podjetja MAN. Oba se ponašata s prostornostjo in udobjem ter z domiselnim pristopom k učinkovitosti in varnosti. Moderna oblika, skladna notranjost in

prvorazredna oprema omogočajo potnikom sproščeno in umirjeno potovanje. Posebnost avtobusa Neoplan Tourliner pa je dvigalo, ki potniku na invalidskem vozičku omogoča udoben in varen vstop na avtobus. Na enem avtobusu hkrati lahko potujeta dva potnika na invalidskih vozičkih. Na avtobusih je obilo udobja – posamično nastavljiva klima naprava, WI-FI, televizor LCD, USB-priključek za polnjenje mobilnega telefona, 12 V in 220 V vtičnice, več prostora za prtljago, zložljive mizice za računalnike omogočajo delo ali zabavo med vožnjo ali postankom ... Avtobus se lahko tudi najame; povpraševanje pošljite na avtobus@lpp.si ali pokličite na 01 58-22-400.

S ČOPIČEM PO SLOVENIJI DO LJUBLJANE**26. SEPTEMBER**

Založba UNSU je 26. septembra v Zgodovinskem atriju v Ljubljani odprla skupinsko razstavo S čopičem po Sloveniji do Ljubljane. V atriju so razstavljeni dela slikark in slikarjev, ki zaradi težke gibalne oviranosti slikajo z usti ali nogami. Med njimi tudi naš slikar Željko Vertelj. Moderator in umetnostni zgodovinar Jaka Racman je o razstavi v obsežni likovni oceni med drugim povedal, da ima razstava v svoji dokajšnji

raznolikosti likovnih načinov in tehnik nevsiljivo izpostavljen akcent edinstvenosti. Sedeminšestdeset razstavljenih del dvanajstih slovenskih slikark in slikarjev ter gostujočega slikarja iz Hrvaške predstavlja zavzeto ustvarjalnost. Omenil je, da razstavljena dela pokojnih slikarjev in prijateljev – Angele Medved, Silva Mehleta in Stojana Zafreda – dajejo razstavi večnostni pridih neminljivih sledi človeške ustvarjalnosti. Razstavo je ob čestitkah odprl župan MOL Zoran Jankovič, naš slikar Željko Vertelj pa se mu je za pozornost zahvalil s sliko vedute Ljubljane.

LIKOVNA DELAVNICA V ANKARANU

28. SEPTEMBER

V Kampu Adria v Ankaranu je DP Istre in Krasa v sodelovanju z Zvezo, Občino Ankaran in Zavodom Ars Viva 28. septembra pripravilo tradicionalno slikarsko delavnico. Na 13. likovni delavnici se je pod mentorskim vodstvom Rajka Čauševića zbralo 35 slikarjev in spremljevalcev iz cele Slovenije. Med njimi tudi naš slikar Željko Vertelj. Slikarke in slikarji so ob bazenu pripravili pregledno razstavo likovnih del. Ob tej priložnosti je DP Istre in Krasa simbolično prevzelo novo kombinirano vozilo.

REKORD PROJEKTA RAZLIČNOST JE ZAKON!

27. DO 29. SEPTEMBER

Dnevi ob izteku septembra so bili glede društvenega projekta preventive in osveščanja res pestri. V treh zaporednih dneh smo sodelovali kar na treh osnovnih šolah. 27. septembra smo učencem in učiteljem OŠ Rodica poleg predavanja predstavili še namizni tenis in poligon z najpogostejšimi arhitekturnimi ovirami, v naslednjih dveh dneh pa smo gostovali na OŠ Venclja Perka. Prvi dan je bil namenjen učencem predmetne, drugi pa razredne stopnje. Vsak dan smo za njih pripravili po pet različnih delavnic, ki so jih obiskali v petih šolskih urah, skupno je sodelovalo preko 600 učencev. Na šoli smo posneli tudi novi video, ki ga bomo lahko pošiljali na šole, ki še ne poznajo našega projekta. Na šoli sta nas obiskala tudi novinarka iz Slovenske tiskovne agencije in novinar spletne strani Domzalec.si. V soboto je skupina naših članov sodelovala še na OŠ Dob, kjer so pripravili festival zdravja. Skupno smo tako v treh dneh naš projekt predstavili približno 800 učencem treh osnovnih šol, kar je prav gotovo svojevrsten rekord. Vse to pa seveda ne bi bilo možno brez vseh izvajalcev, članov našega društva, katerim se prav vsakemu posebej zahvaljujemo. Ob tem upamo, da smo pred nesrečo obvarovali vsaj enega otroka. Projekt sofinancira Javna agencija RS za varnost prometa.

BOMO PREMAGALI PARAPLEIJO**1. OKTOBER**

Ljudem s trajno poškodbo hrbtenjače omogočajo ponovno hojo ali stojo na lastnih nogah.

To jim omogoča električni vsadek na hrbtenjači tik pod poškodbo, ki omogoča signalom iz možganov, da dosežejo mišice na nogah. O tem pomembnem medicinskem dosežku so poročali v dveh znanstvenih publikacijah – Nature Medicine in New England Journal of Medicine. S pomočjo te inovativne tehnologije je shodila od pasu navzdol paralizirana štiriindvajsetletna Kelly Thomas s Floride, ki se je julija 2014 poškodovala v prometni nesreči. Po vsaditvi električnega stimulatorja so hojo znova omogočili tudi devetindvajsetletnemu Jeredu Chinnocku. Hrbtenico si je poškodoval leta 2013, ko je z motornimi sanmi v nesreči utrpel hudo poškodbo. Poudariti je treba, da vse te osebe, ki so jim vstavili električne vsadke, niso ponovno shodile kar čez noč. Z intenzivno fizioterapijo in raznimi drugimi vajami so poškodovanci po določenem času ponovno začutili spodnje ude. Prve korake so naredili s pomočjo hodulje ali bergel, sčasoma pa so samostojne korake delali po sto metrov.

OBISKALI SMO UČENCE NA OSNOVNI ŠOLI KRKA**3. OKTOBER**

Na Osnovni šoli Krka smo 3. oktobra več kot sedemdesetim učencem od prvega do četrtega razreda in njihovim učiteljicam na treh delavnicah predstavili naš projekt Različnost je zakon! Na prvi delavnici sta Rok in Jože s projekcijo fotografij predstavila kompleksno dejavnost društva ter vzroke, ki so botrovali naši invalidnosti. Učenci so še posebej z velikim zanimanjem prisluhnili Rokovi in Jožetovi zgodbi, ki sta ju pripeljali na invalidski voziček. Vprašanjem kar ni bilo konca. Spoznali so tudi naše športne aktivnosti in življenje, ki ga živimo po poškodbi hrbtenjače. Na drugi delavnici so na poligonu z različnimi klančinami in drugimi preprekami praktično preskusili, s kakšnimi arhitekturnimi ovirami se še vedno srečujemo, z vožnjo po umetni travi pa so spoznali, kako težko je poganjati voziček po neravnem terenu. Napotke jim je dajal Lutfi, za varnost pa sta poskrbeli še Mateja in Alena. Z velikim občudovanjem so na tretji delavnici opazovali našega slikarja Željka Vertlja, ki zaradi težke gibalne oviranosti slika z usti. V tovrstni umetnosti so se preizkusili tudi sami in kaj

hitro uvideli, da je za ta način slikanja potrebno veliko volje, vaje in tudi nekaj talenta. Projekt sofinancira Javna agencija RS za varnost prometa.

RAZLIČNOST JE ZAKON NA OŠ ŠMARTNO PRI LITJI

5. OKTOBER

V okviru projekta Različnost je zakon! smo 5. oktobra obiskali učence Osnovne šole Šmartno pri Litiji. Na štirih delavnicah so nam z velikim zanimanjem prisluhnilo učenci od prvega do petega razreda. V učilnici sta Rok in Slavko s projekcijo fotografij predstavila dejavnosti našega društva in izpostavila vzroke, ki so botrovali naši invalidnosti. V telovadnici sta Boštjan in Jože demonstrirala košarko na vozičkih, ki je med nami zelo priljubljena, otroci pa so tudi poskusili iz vozička metati na koš. Namizni tenis sta predstavila Ljubiša in Davor. Učenci so bili nad videnim zelo navdušeni in se med drugim pomerili v igri z našima odličnima igralcema. Navdušeni pa so bili tudi ob slikanju našega slikarja Željka, ki zaradi težje gibalne oviranosti slika z usti. Lutfi je na poligonu, ki so ga učenci pripravili sami s pomočjo učiteljic, predstavil prepreke in ovire,

s katerimi se vsak dan srečujemo. Otroci so se usedli na invalidske vozičke in preizkusili ovire na umetni travi, vijuganje med količki ter skušali premagati ovire različnih velikosti in višin. Za varnost sta poskrbeli Mateja in Alena. Projekt sofinancira Javna agencija RS za varnost prometa.

RESTVRACIJA JB – 15 ODSOTKOV ZA NOV KOMBİ

6. OKTOBER

Na odprti kuhinji 21. septembra na Pogačarjevem trgu v Ljubljani je svetovno znana Restavracija JB namenila 15 % svojega dnevnega dohodka za nakup novega kombija za naše društvo. Na koncu je nanese 150 €, kar je bil zelo dober začetek dolgotrajne akcije zbiranja sredstev. Hvala Restavraciji JB za pomoč.

DELOVNI POSVET ŠPORTNIH REFERENTOV

10. OKTOBER

V prostorih Zveze so se 10. oktobra na delovnem posvetu sestali športni referenti in predstavniki vseh devetih pokrajinskih društev Zveze paraplegikov Slovenije. Med njimi sta bila tudi športni referent našega društva Robert Žerovnik in vodja šahovske lige Jasmin Sabljakovič. Ocenili

so rezultate dela v pretekli sezoni in sprejeli smernice za tekmovalno sezono 2018–2019. Predsednik Zveze Dane Kastelic je v uvodnem nagovoru omenil pomen in vlogo športa pri paraplegikih in tetraplegikih ter dodal, da so za odlične športne dosežke naših športnikov zaslužna tudi društva. Pripomnil je še, da je šport sestavni del našega življenja in da tisti naši člani, ki se ukvarjajo s športom, to življenje tudi živijo kvalitetnejše. Vodja športa pri Zvezi Gregor Gračner je ob tem poudaril, da je cilj obdržati športno dejavnost vsaj na tem nivoju. Seveda je imel v mislih predvsem denarna sredstva, ki krojijo tudi šport in njegov napredek. Najzahtevnejše je bilo usklajevanje obsežnega tekmovalnega urnika.

SVETOVNI POKAL V PARAPLESU

12. DO 14. OKTOBER

V Košicah (Slovaška) je od 12. do 14. oktobra potekal svetovni pokal v športnem paraplesu za invalide. Slovenski paraplesalci pod vodstvom Andreja Novotnaya so se kljub odsotnosti nekaterih plesalcev zaradi bolezni dobro odrezali. Na plesnem parketu je nastopila tudi članica našega društva Lara Nedeljkovič in v kategoriji women single class 2 osvojila šesto mesto.

PRVO IN DRUGO MESTO V BOCCI

13. OKTOBER

V telovadnici Centra za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje (CIRIUS) v Kamniku je 13. oktobra v organizaciji zveze Sonček potekal zaključni turnir v bocci. Nastopila sta tudi člana našega društva – Adam Dmitrovič in Jakob Škantelj. Dmitrovič, ki je zastopal Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine, je v skupini BC5 osvojil prvo mesto, Škantelj pa drugo za Balinarja v skupini BC3. Oba sta se uvrstila na državno prvenstvo, ki je bilo 17. novembra 2018 v Kamniku.

POVERJENIK SLAVKO INVANČIČ S SVOJIMI »VAROVANCI«

17. OKTOBER

V organizaciji našega društva so se v Domu starejših občanov v Ribnici 17. oktobra zbrali člani, ki živijo v občinah: Ribnica, Kočevje, Bloke in Loška dolina. V domu sta jih sprejela njihov socialni poverjenik Slavko Ivančič in vodja mreže poverjenikov Mojca Burger, dobrodošlico in dobro počutje pa jim je v pozdravnem nagovoru zaželel tudi direktor doma. Tekom druženja so člani dobili vrsto novih informacij o dejavnostih društva. Posebej z zanimanjem so prisluhli novostim

osebne asistence, ki so začele veljati 1. januarja 2019. Burgerjeva jim je med drugim predstavila tudi praznovanje ob 40-letnici našega društva in zbiranje sredstev za nakup novega kombija. Po uradnem delu druženja in prigrizku se je sproščena razprava nadaljevala, Mojca in Slavko pa sta odgovarjala na številna vprašanja in si zabeležila njihove predloge. Po triurnem druženju je dvanajst članov dobilo kar nekaj informacij in si izmenjalo bogate izkušnje. Mojca je izkoristila priložnost in v bližini Ribnice obiskala našo 92-letno članico, ki se srečanja ni mogla udeležiti.

RAZSTAVA ŽELJKA VERTLJA V CELJU

18. OKTOBER

Društvo paraplegikov jugozahodne Štajerske je 18. oktobra pripravilo že osmo tradicionalno srečanje slikarjev likovne sekcije pri Zvezi z razstavo našega slikarja Željka Vertlja ter razstavo ročnih del članic društva in članice Društva delovnih invalidov Celje. Kulturni dogodek je potekal v Mercatorjevem centru na Hudinji, poimenovali pa so ga Jaz sem ta biser našel kar v sebi. Izbrana dela slikarja Željka Vertlja so bila razstavljena do konca novembra.

DRUGO MESTO NAŠIM ŠAHISTOM

19. OKTOBER

Prvo kolo šahovske lige ZPS-GRADEX je 19. oktobra pripravilo DP Istre in Krasa, tekmovanje šahistov pa posvetilo tudi v spomin svojemu članu in odličnemu šahistu Viktorju Brezovniku. V prostorih Emonca v Kopru se je na črno- belih poljih pomerilo 18 šahistk in šahistov iz petih pokrajinskih društev Zveze – DP Celje, DP Novo mesto, DP Maribor, DP Koper in ekipa našega DP Ljubljana. V ekipi našega društva so nastopili: Jasmin Sabljakovič (4,5), Adam Dmitrovič (4) in Enver Mehič (4), ki je prvič tekmoval v naši ekipi. Rezultati so šteli tako za ekipne kot za posamične uvrstitve kakor tudi za uvrstitve memorialnega tekmovanja. Tokrat sta naša ekipa in ekipa Celja zaradi enakih rezultatov odigrali še dodatni krog, v katerem so vsi trije naši šahisti zmagali. V prvem kolu so najboljše rezultate dosegli šahisti ekipe DP Koper (13,0), na drugo mesto pa se je uvrstila ekipa našega društva (12,5). V posamični konkurenci je zlato medaljo osvojil Bogdan Petek.

LITERARNI UTRINKI Z ODPRTJEM RAZSTAV

24. OKTOBER

Naše društvo je s sodelovanjem Doma starejših v Logatcu 24. oktobra v njihovih prostorih pripravilo literarne utrinke z odprtjem likovne in fotografske

razstave. Kulturni dogodek je z izbranimi besedami povezovala Vlasta Rebek Dolenc, predsednica Društva Norma 7 iz Brij, ki je v uvodnem pozdravnem nagovoru predstavila nastopajoče in njihov nastop pri recitacijah. S predstavitvijo slikarjev, fotografov in njihovih del se ji je pridružila Majda Birsa, podpredsednica društva, Mojca Burger pa je v pozdravnem nagovoru predstavila poslanstvo društva in izvajanje socialnih programov. Zahvalila se je vsem nastopajočim, še posebej pa Domu starejših Logatec, ki so nam v njihovi prostorih omogočili lepo prireditev in prav tako bogato udeležbo. Med drugim je povedala, da je to prvi dogodek v okviru 40-letnice društva, ki jo bomo praznovali 5. decembra. V literarnih utrinkih je drobce za dušo pripravila skupina recitatork našega društva ONA & ONE – Marjana Lavrin, Alenka Tratnjek in Ana Feržan. Pridružila se jim recitatorka Majda Birsa iz Društva Norma 7 ter naša pesnica in večkratna nagrajenka za haiku poezijo Darinka Slanovec. Prebirale so utrinke osebnih izkušenj aleksandrink, ki so kot mlada dekleta in dojilje zapustile svoj rodni kraj in se s trebuhom za kruhom podale v širni svet. Najprej do Rima nato pa naprej v bogato Aleksandrijo. Slišali smo tudi odlomek pesnitve Antona Aškerc, največji aplavz pa je požela prvonagrajena pesem Mama, pesnice Brede Malus, ki jo je odlično predstavila recitatorka Majda Birsa. Marsikomu so prišle solze v oči. Spoznali smo, da se rojeva nova

uspešna pesnica našega društva.

V prostorih doma so razstavljeni prva dela naših članov – Drage Lapornik, Alenke Tratnjek in Emila Palamete, ki so začetne slikarske poteze naredili na poletnih likovnih delavnicah, ter mentorja in že uveljavljenega slikarja Damjana Roglja. Na fotografski razstavi pa se z umetniškimi fotografijami predstavljajo: Mirjam Kanalec, Mojca Burger, Zarja Kovačič Hren in Darko Bajželj. Z glasbenimi vložki so prireditev popestrile in obogatile učenke glasbene šole Logatec. Posebej pa je navdušila pevka, kitaristka in glasbena ustvarjalka Eva Hren, ki je s svojim temperamentnim nastopom v trenutku ustvarila nepozabno vzdušje. Pika na i pa je bila pesem Sijaj, sijaj sončece, ki jo je s svojim sinčkom in skupaj z nami zapela ob zaključku izredno lepega dogodka v Domu starejši v Logatcu. Tokrat so bile organizacijske niti v rokah naše sodelavke Marinke Verbič. Deležni smo bili prelepega kulturnega dogodka, ki sta ga podprla JSKD in Občina Logatec.

DELOVNI SESTANEK V LJUBLJANI

25. OKTOBER

Naše društvo je 25. oktobra v Zajčji Dobravi pripravilo delovni sestanek z županom MOL Zoranom Jankovičem, predstavniki občinskih ustanov in našimi

člani, ki živijo na področju MOL. Predsednica društva Mirjam Kanalec je v uvodnem nagovoru na kratko predstavila dejavnosti društva, podpredsednica Mojca Burger posebne socialne programe, strokovna delavka Zveze Hana Ermenc novosti Zakona o osebni asistenci, ki je stopil v veljavo v začetku leta 2019 in so ga nekateri že težko pričakovali, nekdanji arhitekt Zveze Matjaž Planinc pa novosti v zakonodaji. V nadaljevanju druženja je župan MOL Zoran Janković povedal, da že več kot 12 let pozna in spremlja dejavnosti društva ter dodal, da je mesto, ki je prijazno do starejših in invalidnih oseb, prijazno vsem občanom. Obljubil je tudi denarno pomoč pri nakupu novega kombija (upamo, da bodo njegovemu zgledu sledile tudi druge občine, v katerih živijo naši člani in potrebujejo še daljše prevoze s kombijem). Direktor Javnega stanovanjskega sklada MOL (član našega društva) Sašo Rink je povedal, da stanovanjskih enot še vedno primanjkuje, Alenka Žagar iz OZSV je predstavila svoje videnje o problematiki paraplegikov in tetraplegikov, Neža Kunej iz Mestnega redarstva je predlagala skupno akcijo o ozaveščanju parkiranja na parkiriščih rezerviranih za voznike invalide, Primož Kadunc, vodja oddelka za cestni promet na PU Ljubljana je izpostavil, da so paraplegiki in tetraplegiki varni in zanesljivi

vozniki, Gregor Cunder iz LPP je pojasnil postopek voznikov mestnih in primestnih avtobusov pri vožnji invalidnih potnikov in pridobitve brezplačne kartice Urbana, Laura Perko iz Zavoda za oskrbo na domu je povedala, da njihova dejavnost v Sloveniji postaja vse razvitejša in da njihove usluge koristijo tudi mlajši ljudje, Mira Videtič iz Doma starejših občanov Fužine pa je predstavila utrip življenja v njihovem domu. V nadaljevanju posveta so naši člani obelodanili osebne težave in različne probleme, s katerimi se vsakodnevno srečujejo pri vključevanju v družbene tokove. Pri večnem problemu o neupravičenem parkiranju neinvalidnih voznikov na prostorih rezerviranih za voznike invalide pa so dobili od policista in redarke odgovore iz prve roke.

Menimo, da so tovrstna srečanja in sodelovanje z omenjenimi ustanovami ključnega pomena pri zagotavljanju temeljnih pogojev in kvalitetnejšega življenja oseb z okvaro hrbtenjače.

PRVE MEDALJE V DVORANSKEM BALINANJU

25. OKTOBER

Na Sardiniji v Italiji je potekalo odprto prvenstvo Sardinije, ki je štel za tekmo evropskega pokala v dvoranskem balinanju (boccia). Pod vodstvom trenerke Ane Špehonja in selektorke Maje Bobnar so v

slovenski reprezentanci uspešno nastopili: Nataša Bartol, Matjaž Bartol in član našega društva Jakob Škantelj, ki pa je imel težave z »rampo«, ki mu pomaga pri usmerjanju krogel. Prvo medaljo za Slovenijo je v zgodovini tega parašporta s tretjim mestom v posamični konkurenci 25. oktobra 2018 osvojil Matjaž Bartol, Nataša Bartol je zasedla 14. mesto, Jakob Škantelj pa 17. mesto. V ekipni konkurenci sta Nataša in Boštjan Bartol posegla še po srebrnem odličju. Prva je bila Rusija, tretji Azerbajdžan. Medalje so izziv za uspešne nastope v prihodnjem letu, ki bo odločilno za uvrstitev na paraolimpijske igre leta 2020 v Tokiu.

SREČANJE Z UPORABNIKI OSEBNE ASISTENCE

27. OKTOBER

Na našem društvu smo 26. oktobra pripravili sestanek z uporabniki osebne asistencije in jih seznanili s spremembami programa. Obvestili smo jih, da pri društvu 31. decembra 2018 zaključujemo s sedanjim načinom izvajanja programa, saj je s 1. januarjem 2019 začel veljati Zakon o izvajanju osebne asistencije. Za dodatno razlago in boljše razumevanje zakona smo v naše prostore povabili izvedenko Aleksandro Rijavec Škerlj, strokovno delavko Zveze gluhih in naglušnih, ki je naše uporabnike podrobno seznanila

o novostih in prednostih zakona. Žal se sestanka ni mogla udeležiti nobena strokovna delavka Zveze paraplegikov Slovenije. Vsem našim uporabnikom, ki do takrat še niso oddali vloge na centru za socialno delo, smo pomagali pri izpolnjevanju vloge.

PESTRA LIKOVNA KOLONIJA V SEMIČU

22. DO 27. OKTOBER

V Domu paraplegikov v Semiču so se med 22. in 27. oktobrom na jesenski likovni koloniji Belokranjska jesen zbrali slikarji likovne sekcije Zveze. Pod mentorskim vodstvom slikarja in likovnega pedagoga Rassa Causeviga so se izpolnjevali v slikarskih tehnikah akril in olje na platno ter rezbarstvu. Za ta čas prijetno toplem in sončnem vremenu so nastale prečudovite slikarske upodobitve slikovite belokranjske pokrajine v celotnem spektru jesenskih odtenkov. Ob zaključku likovne kolonije so si vsi navzoči ogledali še skupinsko razstavo iz Semiške likovne zbirke, del katere sta tudi deli že pokojnega akademskega slikarja paraplegika Aca Lebariča in Vojka Gašperuta, polnopravnega člana Mednarodnega združenja slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami. Likovne kolonije se je udeležil tudi slikar našega društva Željko Vertelj.

KEGLJAČI OSVOJILI ENO PRVO IN TRI DRUGA MESTA**6. NOVEMBER**

Društvo paraplegikov Prekmurja in Prlekije je 6. novembra pripravilo prvi krog kegljaške lige ZPS – Dom paraplegikov Pacug, hkrati pa tekmovanje posvetilo 25. memorialu Jožeta Magdiča. Na štiristeznem kegljišču Vikend v Radencih se je zbralo 33 kegljačic in kegljačev iz sedmih pokrajinskih društev Zveze in se pomerilo tako v ekipni kot posamični konkurenci. V ekipni konkurenci je slavila DP Maribor (1.626), drugo mesto je osvojila ekipa našega društva (1.567). V najštevilčnejši moški konkurenci je največ kegljev podrl Tone Kanc – NM (475), na drugo mesto se je zavihtel naš kegljač Viktor Rupnik (461). Med kegljačicami je bila najboljša kegljačica našega društva Senka Ivanišević, (425). V skupini tetraplegiki je prvo mesto osvojil Aleš Povše – CE (410), drugo naš kegljač Slavko Ivančič (394).

ZORICA JELIČ PRIPRAVILA SREČANJE S SVOJIMI »VAROVANCI«**8. NOVEMBER**

Socialna poverjenica Zorica Jelič je 8. novembra v Domu starejših občanov na Fužinah pripravila srečanje s svojimi »varovanci«. Ob dobrodošlici skupine

G.R.O.M, ki je znano pesem zaigrala s tubami, je utrinke doma predstavila socialna delavka Katarina Zajec, domske aktivnosti pa tajnik sveta stanovalcev Rafko Zupančič. Poslanstvo in dejavnost našega društva sta predstavili predsednica društva Mirjam Kanalec in podpredsednica Mojca Burger. Na srečanju je beseda tekla predvsem o medsebojnem sodelovanju, tako pri aktivnostih, kot pri organizaciji kulturnih dejavnostih. Ob zaključku srečanja je Katarina razkazala njihov dom, ki je res zelo lepo urejen in primeren za bivanje oskrbovancev vseh vrst invalidnosti in starostnikov. V domu bivata tudi dva naša člana. Srečanja se je udeležilo enajst naših članov.

LITERARNI MARATON – RDEČA JABOLKA**9. NOVEMBER**

Kulturno društvo Norma7 je 9. novembra v dvorani Ljudske univerze Ajdovščina pripravilo že XI. literarni maraton Rdeča jabolka. Predsednica društva Vlasta Rebek Dolenc je v pozdravnem nagovoru izpostavila pomen kulture in kulturne ustvarjalnosti, nato pa predstavila sodelujoče v kulturnem dogodku. V uvodnem delu maratona je predsednica društva udeležence seznanila z rezultati literarnega natečaja Prijatelj, prijateljstvo. Povedala je, da je na letošnji natečaj prispelo kar 180 literarnih del

– pesmi, zgodbe, črtice ... Posledično je imela komisija pri izbiri najboljših del dokaj težko delo. V nadaljevanju kulturnega dogodka je naša skupina recitatork Ona & One (Marjana Lavrin, Alenka Tratnjek in Ana Feržan) predstavila odlomke iz zgodb aleksandrink, ki so v tistih težkih časih, od druge polovice 19. stoletja, odšle s trebuhom za kruhom. Med recitatorkami našega društva je svoje pesmi prebiral tudi pesnica Darinka Slanovec in trio recitatorjev M-M-M (Marjana Lavrin, Majda Birs, Metod Zakotnik). V času slikarskega maratona je slikarka Mihaela Tihelj ustvarjala priložnostno sliko, ob zaključku nadvse uspešnega kulturnega maratona pa smo vsi skupaj nazdravili okroglemu jubileju Darinke Slanovec.

ŠTIRI MEDALJE NA EVROPSKEM PRVENSTVU V PARAPLESU

9. DO 11. NOVEMBER

Poljska je od 9. do 11. novembra gostila evropsko prvenstvo v športnem paraplesu Lomianki 2018. Pod vodstvom trenerja Andreja Novotnyja je nastopila tudi slovenska paraplesna reprezentanca, ki se je s prvenstva vrnila s kar štirimi medaljami. Med slovenskimi tekmovalci je s soplesalko Saro Štirn nastopil tudi naš paraplesalec Nino Batagelj, ki je po besedah trenerja v enem letu pokazal velik napredek. Sara in Nino sta v kategoriji combi standard

1 v močni konkurenci zasedla sedmo, v kategoriji combi freestyle 1 pa deveto mesto. Najuspešnejša slovenska paraplesalca Nastija Fijolič in Amir Alibabič sta srebrni medalji osvojila v kategoriji duo freestyle 1 in duo latin 1, v kateri sta z lepo plesno točko postala evropska podprvaka. Amir pa je osvojil še srebro v kategoriji single men freestyle 1 in bron v kategoriji single men. Naše paraplesalce je prišla bodrit tudi ministrica svetovalka slovenskega veleposlaništva v Varšavi, Maja Šegota.

PO PRVEM KROGU PRVI NA LESTVICI

11. NOVEMBER

Ekipe državne košarkaške lige ZPS – ORMEGA MM so 11. novembra v športni dvorani Marof v Novem mestu odigrale prvo kolo. Turnir je pripravilo Društvo paraplegikov Dolenjske, Bele krajine in Posavja. V prvi tekmi je ekipa DP Ljubljana Mercator ugnala ekipo DP Novo mesto z rezultatom 63:49, v drugi je z rezultatom 56:74 ekipa DP Celje Thermana izgubila proti ekipi RSV Kärnten, v tretji je ekipa DP Novo mesto morala z 49:52 premoč priznati ekipi DP Maribor, v četrti tekmi pa smo z 49:45 premagali še DP Celje Thermano, v peti je slavila ekipa DP Maribor, ki je ekipo DP Kranj porazila z rezultatom 59:47.

SREČANJE JE PRIPRAVIL TUDI ROMAN JESENŠEK**12. NOVEMBER**

Srečanje svojih »varovancev« je 12. novembra na Vrhniki vzorno pripravil tudi Roman Jesenšek. Udeležilo se ga je kar 21 članov in njihovih svojcev, med njimi tudi nekdanji prizadevni vodja poverjeniške mreže in človek z izrednim socialnim čutom Rafko Jurjevčič. Rafko je moral zaradi hude poškodbe delo žal opustiti. Na srečanju sta vodja poverjeniške mreže in podpredsednica društva Mojca Burger predstavila socialne programe društva in akcijo zbiranja sredstev za nov kombi. Člane je povabila tudi k večji udeležbi srečanj in različnih aktivnosti, saj so le te namenjene prav njim. Članice in člani so se v triurnem druženju sproščeno pogovarjali o različnih težavah, ki jih tarejo, in si izmenjali bogate izkušnje. Srečanje je bilo še posebej dobrodošlo, saj se nekateri že dalj časa niso videli.

PREMOČ PRIZNALI TUDI SLOVAKOM**9. DO 15. NOVEMBER**

V mestu Lohja (Finska) je od 9. do 15. novembra

potekalo svetovno prvenstvo v curlingu na invalidskih vozičkih skupine B. Po dveh odličnih tekmah in dveh zmagah, v prvi tekmi z Italijani (5:3) in drugi proti Turkom (10:9), je Slovenija v tekmi z Estonijo klonila. Naši so zelo dobro začeli in povedli, toda v nadaljevanju so Estonci pokazali boljšo igro in zmagali z rezultatom 12:4. V naslednji tekmi se je Slovenija pomerila s Češko in kljub vodstvu zgubila s 3:8. Tokrat je bila sreča na češki strani. V peti tekmi so nas premagali Angleži, v šesti z 11:5 pa še Slovaki. Med štirinajstimi reprezentancami na prvenstvu pod vodstvom selektorja Gregorja Verbinca je slovenska reprezentanca, ki so jo sestavljali igralci našega društva, tekmovala v postavi: Živa Hribar, Žiga Bajde, Robert Žerovnik in Jože Klemen.

OZAVEŠČANJE MLADIH NA OŠ TRZIN**12. NOVEMBER**

Predstavniki našega društva so 12. novembra s program preventive in osveščanja obiskali OŠ Trzin. Že tretje leto zapored obiskujemo 6. razrede in jim predstavljamo, kaj so poškodbe hrbtenjače, kakšne posledice prinašajo, vzroke za nastanek ter jih opozarjamo, na kaj so lahko

sami pozorni, da se kaj podobnega ne bi zgodilo njim. Poleg teoretičnega predavanja so se učenci lahko zapeljali z vozičkom po poligonu, ki predstavlja najbolj pogoste arhitekturne ovire, s katerimi se srečujemo vsak dan, ter odigrali igro namiznega tenisa z našim reprezentantom. Na društvu smo veseli, da se na šoli zavedajo pomembnosti in kvalitete programa in nas vsako leto povabijo. Program sofinancira Javna agencija RS za varnost prometa.

DRŽAVNO PRVENSTVO V DVORANSKEM BALINANJU – BOCCIA

17. NOVEMBER

V veliki telovadnici Cirius-a v Kamniku je 17. novembra potekalo deveto državno prvenstvo invalidov v bocci. Tekmovanja sta se udeležila tudi dva člana našega društva, Jakob Škantelj in Adam Dmitrovič. Škantelj (klub Balinar) je v skupini BC3 brez poraza osvojil prvo mesto, Dmitrovič pa prvo mesto v skupini BC5, prav tako s tremi zmagami. V ekipni konkurenci (Banditi 50+) je Dmitrovič zasedel drugo mesto.

PREDAVANJE O ZDRAVILNIH UČINKIH KONOPLJE

23. NOVEMBER

V prostorih društva smo 23. novembra prisluhnili predsedniku Društva za človekove pravice PEST Božidarju Radišiču, ki nam je v zanimivem predavanju predstavil številne zdravilne lastnosti konoplje. Konoplja, ena najstarejših zdravilnih rastlin, ki je bila zaradi različnih interesov desetletja pozabljena, se vrača v domače lekarne. Včasih je bila konoplja na deželi pri vsaki hiši, saj je vsestransko uporabna. Je rastlina z več kot 1000 učinkovinami, ki v medsebojnem delovanju lajšajo, izboljšujejo in odpravljajo razne bolezenske težave (diabetes, bolezni srca in ožilja, rak, migrene, demenca, epilepsija, črevesne, psihične bolezni, multipla skleroza itd.) Pri paraplegikih in tetraplegikih pa pomaga tudi pri spazmah, fantomskih in nevropatskih bolečinah, ki pestijo mnoge naše člane. Pri konoplji so zdravilni kanabinoidi, ki se vežejo na receptorje v človekovih celicah in sprožijo različne celične spremembe. Najbolj znana sta kanabinoida THC, ki je pri nas prepovedan oz. ilegalen, ter CBD, ki ni psihoaktiven in je zato dovoljen. Toda naše

telo ves čas proizvaja tudi lastne, tako imenovane endokanabinoide, ki jih pri pomanjkanju ali slabljenju endokanabinoidnega sistema in bolečinah lahko nadomestimo s CBD pripravki v različnih oblikah. Pomanjkljivost pri uporabi je v tem, da konopljo uporabljamo bolj »na pamet« oz. izkustveno, ker še ni kliničnih študij. Tudi metode merjenja endokanabinoidov v človeškem telesu nimamo, zato ne vemo, katerega od njih nam primanjkuje. Že 20 let pa poznamo najpogostejši izoliran anandamid, ki ga je kar 90 odstotkov v našem telesu. Njegova zamenjava je THC, saj ima enako molekularno strukturo in se veže na enake receptorje. Poleg industrijske rabe konopljo uporabljamo vse od začetka njene rasti. Mlade liste za solate in smutije, kasneje pa posušen cvet, ki je najprimernejši za inhaliranje. Uparjanje je za bolnika veliko primernejše kot pa kajenje. Seveda pri tem potrebujemo primeren inhalator. Konopljo lahko uporabljamo tudi v obliki piškotov, zavitkov, lahko kot macerate za nego kože, lasišča, tinkture, smole, ekstrakte, kapljice in svečke. Po besedah predavatelja konoplja direktno ne zdravi nobene bolezni, ampak se zaradi načina svojega delovanja, da spodbuja

endokanabinoidni sistem (odgovoren je za homeostazo v našem telesu), lahko bori proti vsem avtoimunskim boleznim. Božidar Radišič je ob predstavitvi posebno pozornost namenil pravilni in učinkoviti rabi izvlečkov konoplje.

PLESALCI ZAKLJUČILI S TEKMOVANJI V LETU 2018

24. DO 25. NOVEMBER

Na Malti so od 24. do 25. novembra slovenski plesalci v športnem paraplesu Malta Dance Spectacular 2018 uspešno zaključili zadnje tekmovanje na mednarodnem plesnem parketu za leto 2018. Za slovensko ekipo, ki jo vodi trener Andrej Novotny, sta tekmovali tudi naši paraplesalki Nina Wabra Jakič in Lara Nedeljkič. Prvi tekmovali dan sta Nina Wabra Jakič in Katja Peganc v paru v kategoriji začetniki standardnih plesov class 1 zasedli drugo mesto. V posamični konkurenci je Nina (single women class 1) z lepo plesno točko osvojila drugo mesto, Lara (single women class 2) pa si je priplesala finale, kjer je končala na šestem mestu. Drugi dan tekmovanja sta si Nina in Katja v kategoriji začetniki standardnih plesov class 1 priplesali tretje mesto. Uspešno so nastopili tudi drugi slovenski paraplesalci.

Z ADVENTNIMI VENČKI V VESELI DECEMBER**28. NOVEMBER**

28. novembra, štiri dni pred prvo adventno nedeljo, smo na društvu pripravili delavnico, na kateri smo se naučili izdelovati adventne venčke. Adventni venček danes pozna tako rekoč celoten svet. Verni ljudje v njem vidijo simboliko adventa, ki ga odražajo štiri sveče, ateisti pa ga dojemajo kot prikupen aranžma, ki v spomin priključuje praznike. Adventni venčki so okrogli, kar naj bi simboliziralo neskončno božjo ljubezen, izdelani iz zelenja, ki ponazarja večno ljubezen do Boga. Tudi vsaka sveča ima svoj pomen: prva pomeni upanje, druga mir, tretja veselje in četrta ljubezen.

Odziv na delavnico je bil dokaj velik in naša Alena Dovžan je s svojim znanjem izdelovanja venčkov prevzela vlogo inštruktorice. Društvo je v večji meri zagotovilo celoten material, ki je potreben za izdelavo: vence iz slame, smreko, storže, svečke, vejice različnih dreves ter dekorativne okraske. Alena je članicam pokazala, kako se venčki izdelujejo in okrasijo. Dvanajst udeleženk je svoje unikatne izdelke na koncu odneslo domov, ti pa so v adventnem času krasili njihove domove. Z omenjeno delavnico se je na društvu začel veseli december.

LICITACIJA VEČERJE Z ZNANIMI SLOVENCMI**29. NOVEMBER**

Naše društvo je ob 40-letnici pripravilo vrsto dogodkov, rdeča nit le-teh pa je bila dobrodelna akcija zbiranja denarja za nakup novega kombija. Med temi dogodki je bila tudi licitacija večerje z znanimi Slovenci, ki je potekala na naši Facebook strani med 5. in 27. novembrom. Sodelovali so Peter Poles, Špela Močnik, Tara Zupančič, Gordana Gradošek, Rene Mlekuž, Hamo, Sani Bečirovič, Whitton in 6 pack Čukur. Najvišji ponudniki so z znanimi Slovenci 29. novembra večerjali v prestižni Restavraciji JB na Miklošičevi cesti 19 v Ljubljani. Žal se Sani, Rene in Gordana zaradi drugih obveznosti niso uspeli udeležiti zaključka, so pa zato vsi ostali uživali v dobri družbi in vrhunski kulinariki. Z večerjo smo za nakup novega kombija uspeli zbrati 600 €. Društvo se zahvaljuje vsem znanim Slovencem, ki so se prijazno odzvali na naše povabilo, ter kuharskemu mojstru Janezu Bratovžu iz Restavracije JB, ki je pripravil odlično večerjo. Akcijo so medijsko podprli številni mediji, vsa organizacija pa je bil v rokah Nine Wabra Jakič.

STRELCI ZAČELI Z LIGAŠKIM TEKMOVANJEM**8. DECEMBER**

Uvod v strelsko ligo ZPS je 8. decembra s prvim krogom na strelišču Bukovec na Vidmu pripravilo naše društvo. Nastopilo je 22 strelcev in dve strelki iz šestih pokrajinskih društev Zveze ter se v skupinah SH1 in SH2 s serijsko puško pomerilo za ekipne in posamične uvrstitve. Nekaj strelcev je tekmovalo tudi z zračno pištolo. Za pravilen potek tekmovanja in izračun rezultatov sta skrbeli sodnika Jože in Janez Kaplan, tekmovanje pa smo posvetili tudi občinskemu prazniku, ki ga Občina Dobrepolje praznuje 6. decembra. V ekipni konkurenci je prvo mesto suvereno osvojila DP Murska Sobota (1.067), na drugo mesto se je zavihtela ekipa strelcev našega društva (1.001). Strelci našega društva, Robert Žerovnik (316), Štefan Glavan (312) in Davorin Kopše (250), so osvojili peto, šesto in štirinajsto mesto. V posamični konkurenci SH2 (strelci tetraplegiki tekmujejo z naslonom) so prva mesta osvojili strelci DP Murska Sobota. Najboljši rezultat je dosegel Leon Jurkovič (364), naš strelec Jasmin Sabljakovič (317) je osvojil šesto mesto. Naša

paraolimpijka Veselka Pevec je s 368 krogi ugnala vso moško konkurenco. Trije strelci so se pomerili v streljanju z zračno pištolo. Najbolj mirno roko je imel Metod Zakotnik – DP KR (227), drugo mesto je osvojil Davorin Kopše (222), tretje pa Robert Žerovnik (218), oba strelca našega društva. Ob razglasitvi rezultatov je strelce nagovoril in jim čestital za rezultate novi župan Občine Dobrepolje Igor Ahačevčič.

INVALID – ŠPORTNIK LETA 2018**11. DECEMBER**

Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite je 11. decembra v konferenčni dvorani Austria Trend hotela v Ljubljani pripravila sklepno prireditev Invalid – športnik leta 2018. Razglasili so športnico in športnika invalida leta in športno ekipo leta. Laskavi naslov športnika leta je osvojil plavalec Darko Đurič, športnica leta je postala plezalka Tanja Glušič, ekipa leta pa gluhi plezalci. Priznanje za perspektivno mlado športnico je prejela mlada gluha atletinja Iris Breganski, za perspektivnega mladega športnika pa naš smučar Jernej Slivnik. Športnice in športniki so za medalje na svetovnih prvenstvih prejeli srebrni, na evropskih prvenstvih pa bronasti znak.

ZGODBA O ŠTIRIDESETLETNEM USPEŠNEM DELU**13. DECEMBER**

Za nami je 40 let nadvse uspešnega dela največjega društva Zveze paraplegikov Slovenije. Slovesen dogodek smo pod častnim pokroviteljstvom predsednika RS Boruta Pahorja ter v družbi članov, sodelavcev in gostov obeležili 13. decembra 2018 v prostorih Gospodarske zbornice v Ljubljani.

NA VRHU LESTVICE JE EKIPA DP MARIBOR**16. DECEMBER**

Košarkarske ekipe so 16. decembra odigrale drugo kolo državne lige ZPS – Omega MM. V dvorani Tri Lilije (Laško) je tokratno srečanje pripravilo Društvo paraplegikov jugozahodne Štajerske. Na prvo mesto se je povzpela ekipa DP Maribor. V prvi tekmi sta se na parket zapeljali DP Celje Thermana in DP Maribor, boljši so bili Mariborčani, ki so z dobro igro zmagali s 63:45. V drugi tekmi sta se pod koši pomerili RSV Kärnten in DP Novo mesto. Favorizirana avstrijska ekipa je že v prvi četrtini nakazala, v katero smer

se bo tekma odvijala in zmagala s 60:31. V zelo izenačeni tretji tekmi je slavila DP Kranj, ki je DP Celje Thermana premagala za eno točko (36:35). V četrti tekmi je ekipa RSV Kärnten ponovila dobro igro in DP Maribor ugnala z visoko razliko. Zadnja tekma je pripadla DP Kranj, ki je našo ekipo DP Ljubljana Mercator porazila z 44:38. Ekipa našega društva je padla na 3. mesto.

RAZLIČNOST JE ZAKON! V KNJIŽNICI GROSUPLJE**18. DECEMBER**

V Knjižnici Grosuplje smo se učencem OŠ Brinje in OŠ Luisa Adamiča v sklopu predmeta etike 18. decembra predstavili s projektom preventive in osveščanja. Učenci so prisluhli Bojanu, Slavku in Roku, ki so jim govorili o poškodbi hrbtenjače. Z namenom, da se kaj podobnega ne bi zgodilo tudi njim, so jih opozorili na stvari, na katere lahko vplivajo sami. Življenje po taki poškodbi se precej spremeni, se pa še vedno lahko kvalitetno nadaljuje, zato so jim predstavili, kaj vse počnejo in kakšne programe izvaja društvo za svoje člane in širšo okolico. Tako smo že drugo leto zapored

gostovali v Knjižnici Grosuplje. Ker nas veseli, da lahko sodelujemo z njimi, smo se dogovorili za sodelovanje tudi v naslednjem letu. Program sofinancira Javna agencija za varnost prometa.

ZADNJA SEJA UPRAVNEGA ODBORA V LETU 2018

20. DECEMBER

V društvenih prostorih so se člani upravnega odbora 12. decembra sestali še na zadnji seji v letošnjem letu. Pregledali in sprejeli so program dela za leto 2019, ki je kar smelo zastavljen, govorili o zaposlitvah in akciji zbiranja sredstev za nov kombi, ki poteka ob 40. obletnici ustanovitve društva. Akcija je naletela na dober odmev, še vedno pa potrebujemo kar nekaj denarja. V nadaljevanju seje so referenti poročali o izvajanju posebnih socialnih programov.

PREDNOVOLETNO SREČANJE Z OBELEŽJEM JUBILEJA

22. DECEMBER

Naše tradicionalno prednovoletno srečanje smo prav tako tradicionalno 22. decembra pripravili v restavraciji

Hotel Kongo & Casino v Grosuplju. Tokrat nekoliko bolj slovesno, saj smo s svojimi člani, sodelavci in gosti obeležili tudi 40. obletnico ustanovitve društva. Zato smo pripravili nekoliko bogatejši zabavno-glasbeni program. Predsednica društva Mirjam Kanalec je v pozdravnem nagovoru vsem zaželela dobro počutje ter zaželela lepe praznike in vse najlepše v letu, ki že trka na vrata. Zatem nas je v veselo razpoloženje pospremila glasbena skupina Drugi vagon in s svojim bogatim repertoarjem, predvsem zimzelenih pesmi, skrbela za novoletno vzdušje vse do večernih ur. Vmes je za zabavo poskrbel Vinko Šimek, bolj poznan pod imenom Jaka Šraufciger, ki je z domiselnimi in današnjemu času primernimi dovtipi požel bučen aplavz. Nato pa je na glasbeno sceno stopila še odlična pevka Alenka Godec in tako kot pred osmimi leti ponovno navdušila s prelepimi pesmimi. Tudi brez tradicionalnega srečelova z bolj ali manj vrednimi nagradami si našega zadnjega srečanja v letu ne moremo zamisliti. Nekaj res lepih glavnih dobitkov (šestdnevno bivanje v apartmajskih hiškah v Čatežu, vikend paket v Domu paraplegikov Pacug) je vabilo k nakupu srečk. In tudi tokrat se nam je pridružil župan Mestne občine Ljubljana Zoran Jankovič in v nagovoru zaželel lepo praznovanje in vse dobro v letu 2019. Srečanje je s sodelavci tudi tokrat pripravila vsestranska Mojca Burger.

PREDSTAVITEV ČEBELARSKEGA PRIROČNIKA**8. JANUAR**

Čebelarški priročnik za invalide, ki je izšel tudi v angleški izdaji, je 8. januarja v prostorih Čebelarске zveze Slovenije na Brdu pri Lukovici na novinarski konferenci predstavila Andreja Kandolf. Pri pripravi priročnika so z bogatimi izkušnjami v veliki meri sodelovali in pomagali prav čebelarji pokrajinskih društev Zveze paraplegikov Slovenije (Ljubo Janežič, Slavko Dunaj, Benjamin Krč, Dušan Slana, Damjan Žerjav, Vinko Hren, Feliks Burger). Kljub temu da so na invalidskih vozičkih, nekateri med njimi že več let uspešno in samostojno čebelarijo. V priročniku so v besedi in sliki opisane možnosti pristopa invalida na vozičku k čebeli in čebelji družini, kakšne so funkcionalne zmožnosti oseb z okvaro hrbtenjače, kako postaviti pravi in prirejen slovenski čebelnjak in se ustrezno registrirati. Posebno poglavje je namenjeno čebelarjevim opravilom po mesecih, omenjene so najpogostejše bolezni čebel ter reakcija in prva pomoč ob piku čebel. Seveda pa je v priročniku veliko prostora, namenjenega izkušnjam čebelarjev na invalidskih vozičkih in njihovi prilagojeni opreми.

V ZAGORJU TRETJI KROG KOŠARKARSKE LIGE**13. JANUAR**

Košarkarske ekipe lige ZPS – ORMEGA MM so 13. januarja odigrale tretji krog, ki ga je pripravilo naše društvo. V Športni dvorani Zagorje sta se v uvodni tekmi tretjega kroga pomerili DP Ljubljana Mercator in RSV Kärnten. Avstrijska ekipa je v pretekli sezoni osvojila prvo mesto, z dobro igro pa nadaljuje tudi v tej sezoni. Našo ekipo je premagala z rezultatom 75:32. V drugi tekmi sta se pod koši srečali DP Kranj in DP Novo mesto. Boljši so bili Dolenjci, ki so Gorenjce ugnali s 53:43. Tretja tekma je zmago prinesla ekipi DP Maribor. Našo ekipo DP Ljubljana Mercator je porazila z 52:48. V četrti tekmi sta zaigrali DP Kranj in RSV Kärnten. Gorenjci so proti favoriziranim Avstrijcem izgubili s 33:72. V zadnji tekmi je z rezultatom 44:35 slavila ekipa DP Novo mesto, ki je DP Celje Thermano premagala s 44:35. Najboljši strelci – Robert Holdring – RSV Kärnten (109), Mičo Ostojič – DP Celje Thermana (92), Mersad Mehmedović RSV Kärnten (90).

FIHO PRAZNOVAL 20 LET USPEŠNEGA DELA**17. JANUAR**

FIHO – Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij je 17. januarja v Cankarjevem domu obeležila 20 let uspešnega delovanja. Pred slavnostnim dogodkom so se med 12. in 17. uro v II. preddverju obiskovalcem predstavile invalidske in humanitarne organizacije, ki svoje programe, delovanje in naložbe financirajo s sredstvi fundacije. Med njimi tudi Zveza paraplegikov Slovenije, ki je na stojnici predstavila novo izdani publikaciji Priročnik za čebelarje invalide in tretjo izdajo knjižne uspešnice Igorja Plohla o levu Rogiju, ki se tokrat predstavi skozi športne panoge. Slikar našega društva Željko Vertelj je s slikanjem z usti navduševal mimoidoče, na odru pa so člani različnih društev recitali poezijo in zbrane zabavali z glasbo. Stojnico Zveze so si z zanimanjem ogledali nekateri vidni akterji v slovenskem prostoru: mag. Dejan Židan, predsednik Državnega zbora, Samo Fakin, minister za zdravje, mag. Ksenija Klampfer, ministrica za delo družino, socialne zadeve in enake možnost in seveda tudi direktor FIHO Vladimir Kukavica v družbi Simona Švarca, predsednika sveta FIHO.

BORUT SEVER PREDSEDNIK NSIOS**18. JANUAR**

Zbor članic Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije (NSIOS) je na seji 18. januarja za novega predsednika NSIOS soglasno izvolil Boruta Severja. Borut Sever, univerzitetni diplomirani pravnik in član našega društva, aktivno deluje na področju invalidskega varstva več kot 27 let. V prometni nesreči je dobil nekoliko lažjo poškodbo vratne hrbtenjače, zato občasno uporablja tudi invalidski voziček. Na društvu je pred več kot 10 leti vodil programe namenjen mladim, v zadnjih letih pa se njegovo delo osredotoča na pravno področje. V svojem programu je izpostavil skrb za izboljšanje socialnega stanja slovenskih invalidov, s poudarkom na zaposlovanju in polni vključenosti v družbo. Posebej je poudaril skrb za uveljavljanje človekovih pravic invalidov. Poudaril je tudi namen povezovanja različnih deležnikov na področju invalidskega varstva ob aktivni podpori vsebinske in organizacijske krepitve delovanja invalidskih in organizacij. Borut Sever je vodenje NSIOS prevzel od predsednika Zveze paraplegikov Slovenije Daneta Kastelica, ki je NSIOS začasno vodil po smrti dolgoletnega predsednika Borisa Šuštaršiča.

Čestitamo - Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine.

STRELCI Odstreljali drugi krog**19. JANUAR**

Drugi krog strelske lige je 19. januarja pripravilo DP Istre in Krasa. Na strelišču v Ankaranu se je v ekipni in posamični konkurenci pomerilo 24 strelcev iz sedmih pokrajinskih društev Zveze. V skupinah SH1 in SH2 so tekmovali s serijsko puško in zračno pištolo, za pravilen potek tekmovanja in izračun rezultatov pa je skrbel državni sodnik Stane Frolich. Naša ekipa zaradi bolezni ni nastopila. V posamični konkurenci je Robert Žerovnik s 321 krogi osvojil šesto, Štefan Glavan pa enajsto mesto (295). V ekipni konkurenci je prvo mesto osvojila nepremagljiva ekipa DP Murska Sobota (1.060). V skupini SH1 v posamični konkurenci, kjer strelci streljajo brez naslona, je bil najboljši domačin Srečko Petkovšek – DP KP (339). V posamični konkurenci SH2 (strelci tetraplegiki tekmujejo z naslonom) so prva mesta osvojili prav tako nepremagljivi strelci DP Murska Sobota. Nastopila je tudi strelka Vesna Novak – DP CE, ki je v skupini SH2 s 319 krogi osvojila osmo mesto. Dva strelca sta se pomerila v streljanju z zračno pištolo. Najbolj mirno roko je imel Ivica Vukadin (317) iz DP KR.

IZPOSOJA ELEKTRIČNIH PRIKLOPOV ZA INVALIDSKI VOZIČEK**21. JANUAR**

V Slovenskem turističnem informacijskem centru (STIC) na Krekovem trgu v Ljubljani si je mogoče po novem brezplačno izposoditi električni priklop za invalidske vozičke, ki osebam na njih omogoča lažje in hitrejše gibanje po mestu ter premagovanje daljših razdalj. STIC je prvi turistični informacijski center v Evropi, ki omogoča takšno izposajo, nova storitev pa je del prizadevanj za nadaljnji razvoj Ljubljane kot dostopnega mesta, ki ne izključuje, temveč vključuje – na vseh ravneh.

Električni priklop se enostavno pripne na voziček, povezovalni element pa ima nastavljivo višino in širino, zato je primeren za tako rekoč vsak invalidski voziček, ne da bi bilo treba tega kakor koli prilagoditi. Z enim polnjenjem baterije ima doseg do 40 kilometrov. Vožnja s priklopom osebam na invalidskem vozičku omogoča, da se po mestu premikajo hitreje in da lahko sledijo svojim prijateljem oziroma svojcem na kolesu. Za izposajo sta trenutno na voljo dva električna priklopa. Kavcija 300 € (gotovina ali kreditna kartica) se ob vračilu nepoškodovanega priklopa v celoti vrne.

NA RAZSTAVI SLIKARKE IVANE KOBILCA**22. JANUAR**

Narodna galerija je ob stoti obletnici svoje ustanovitve pripravila razstavo o življenju in delu Ivane Kobilca, najbolj znane slovenske umetnice. Člani našega društva smo izkoristili ponudbo galerije in si 22. januarja izredno zanimivo razstavo tudi ogledali. Slovenska umetnica se je slikarsko oblikovala v zadnjih dveh desetletjih 19. stoletja, ko je postal realizem v Evropi sprejemljiv za rastoči srednji sloj. V šestinštirideset let dolgem ustvarjanju se je zgledovala po največjih evropskih naturalistih in simbolistih. Bila je pridružena članica Salona francoske Société nationale des beaux-arts in trikrat uvr cena na njeno razstavo. Razstavljala je po celotni Evropi, med drugim s Ferdinandom Veselom kot prva Slovenka na beneškem bienalu. Kot edina Slovenka je redno in od blizu spremljala razstave treh glavnih secesij – na Dunaju, v Münchnu in v Berlinu. Dobivala je prestižna naročila za cerkveno in posvetno oblast, doma in v tujini. Bila je tudi mojstrica portretov od berlinskih milijonarjev, politikov, me cank in otrok, do gorenjskih vaških posebne ev. V prostorih Narodne galerije je na ogled dvanajst sklopov, ki so

se jim pridružila najbolj znana dela: Kofetarica, Poletje in Likarice ter slikarkine umetnine iz zasebnih zbirk, ki so skoraj neznane širši javnosti. Skozi tematske sklope z več ko 150 del nas je strokovno in s podrobno razlago vodil umetnostni zgodovinar Jaka Racman.

SPREJEM NOVIH ČLANOV**23. JANUAR**

V društvenih prostorih smo 23. januarja pripravili sprejem za člane, ki so se v zadnjem času včlanili v naše društvo. Na sprejemu so bili prisotni tudi njihovi socialni poverjeniki, ki bodo v prihodnje predstavljali trdno vez med njimi in društvom. V sproženem pogovoru smo jim predstavili celostno poslanstvo in dejavnost našega društva in jih seznanili z vsemi ugodnostmi in pravicami, ki jih imajo kot invalidne osebe; parkirna karta, oprostitev taks, RTV naročnine, davka na motorna vozila pri nakupu avtomobila, plačila cestnine, popusti pri zavarovanju vozila, evro ključ ... Predstavitev društva sta vodili predsednica Mirjam Kanalec in podpredsednica Mojca Burger. Ob zaključku pa so prejeli naše publikacije in akte, ki jih bodo doma lahko v miru preučili.

NA XI. NLB SMUČARSKEM KAMPU TUDI NAŠI SMUČAR**22. DO 24. JANUAR**

Na Rogli je Zveza paraplegikov Slovenije od 22. do 24. januarja organizirala 11. NLB smučarski kamp za smučarje paraplegike in tetraplegike. Smučarji paraplegiki in tetraplegiki so prvi dan po delovnem posvetu, kjer so se dogovorili o poteku kampa, odpravili na trening. V lepem in sončnem vremenu so uživali na belih strminah smučišč Rogle. Toda naslednji dan je že snežilo, kar pa smučarjev ni odvrnilo od treninga in priprav na veleslalomsko preizkušnjo, ki je bila na sporedu tretji dan kampa. Tekma v veleslalomu je potekala v hladnem in meglenem vremenu. Po treh vožnjah in seštevku dveh najboljših rezultatov je prvo mesto osvojil Jernej Slivnik (63,06), na druge stopničke sta se povzpela smučarja našega društva Gregor Gračner (80,06), na tretje pa Toni Zakrajšek (83,49). Četrti je bil Edo Ješe (71,43). Tako kot že vrsto let doslej so na kampu tudi tokrat sodelovali študentje delovne terapije iz Zdravstvene fakultete v Ljubljani in njihova predavateljica mag. Alenka Plemelj. Na kampu je tokrat sodelovalo skoraj 20 smučarjev na monoskijih in tudi toliko spremljevalcev.

DANE KASTELIC POSTAL DRŽAVNI SVETNIK**23. JANUAR**

Državni svetniki so 23. januarja na 14. seji potrdili mandat novemu svetniku Danetu Kastelicu – predsedniku Zveze paraplegikov Slovenije in članu našega društva. V državnem svetu bo odgovoren za negospodarske dejavnosti za področje socialnega varstva in ohranjanju pravic invalidov ter drugih pomoči potrebnih ranljivih skupin. Ob izvolitvi je zadovoljstvo izrazil tudi predsednik DS Alojz Kovšca. Našega predsednika je za kandidata državnega svetnika predlagalo več invalidskih organizacij, zanj pa glasovalo 20 elektorjev. Novi svetnik se bo zavzemal za ohranjanje in nadaljnji razvoj oziroma razumno oblikovanje socialne države, ki ji je Republika Slovenija zavezana po določilu 2. člena Ustave. Za socialne pravice različnih družbenih skupin, ki so se krčile v preteklih obdobjih, bo vlagal dodatne napore, da se povrnejo. Za mnoge namreč predstavljajo tisto socialno varnost, ki jim omogoča zadovoljevanje osnovnih življenjskih potreb in s tem osnovno kvaliteto življenja. Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine mu želi veliko uspeha.

V DRUGEM KROGU SLAVILA EKIPA NAŠEGA DRUŠTVA**23. JANUAR**

Drugo kolo šahovske lige ZPS GRADEX je 29. januarja pripravilo DP jugozahodne Štajerske. V ekipni in posamični konkurenci se je pomerilo 21 šahistk in šahistov iz petih pokrajinskih društev Zveze. V ekipni konkurenci je prvo mesto osvojila ekipa našega društva DP Ljubljana (15), na drugo mesto se je uvrstila ekipa DP Celje (12), tretje mesto sta si z 11 točkami razdelili DP Koper in DP Celje, četrta je bila DP Novo mesto (10). V posamični konkurenci je prvo mesto prepričljivo osvojil najboljši šahist med paraplegiki in tetraplegiki Edo Planinc – LJ (7), drugo Franc Pinter – MB (5), tretje pa Alis Nukič – NM (5). Med našimi šahisti je Ljubiša Gajič (4) osvojil sedmo, Adam Dmitrovič (4) deveto, Jasmin Sabljakovič (3) pa štirinajsto mesto.

PREVENTIVNI PREGLED**29. JANUAR**

V društvenih prostorih smo 29. januarja pripravili vsakoletni preventivni pregled, na katerem sta prim. Tanja Erjavec in VMS Branka Vipavec iz URI – SOČA našim članicam in članom izmerila vsebnosti holesterola in sladkorja v krvi ter izmerila krvni tlak. Zaradi stalnega sedenja smo para- in tetraplegiki za te bolezni še bolj dovzetni. Pomislimo samo na možnost srčne ali možganske kapi. Zato bodimo pozorni in ne zanemarjamo teh ,za življenje zelo nevarnih, elementov. Zdravje nam ni podarjeno, zanj moramo poskrbeti sami. Kar nekaj udeležencev pregleda ima povišane vsebnosti holesterola in sladkorja v krvi oz. imajo prekomerno povišan krvni tlak, nekateri pa so svojimi vrednostmi na meji. Vsi udeleženci smo ob pregledu dobili navodila, kako in kje moram bolj paziti, da previsoke vsebnosti znižamo in s tem zmanjšamo ogroženost svojega zdravja.

Članice in člani so lahko čas, ko so čakali na pregled ali prevoz, zapolnili s prebiranjem publikacije projekta SOPA – Skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola, ki se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje kohezijske politike v programskem obdobju 2014–2020. Njegov osnovni namen je zmanjšati čezmerno pitje pri odraslih prebivalcih Slovenije ter s tem preprečiti negativne posledice.

**Informativno glasilo Izziv DPLJ
izdaja Društvo paraplegikov
ljubljske pokrajine.**

**Glasilo sofinancira
FIHO in občine.**

**glavna in odgovorna urednica:
Mirjam Kanalec**

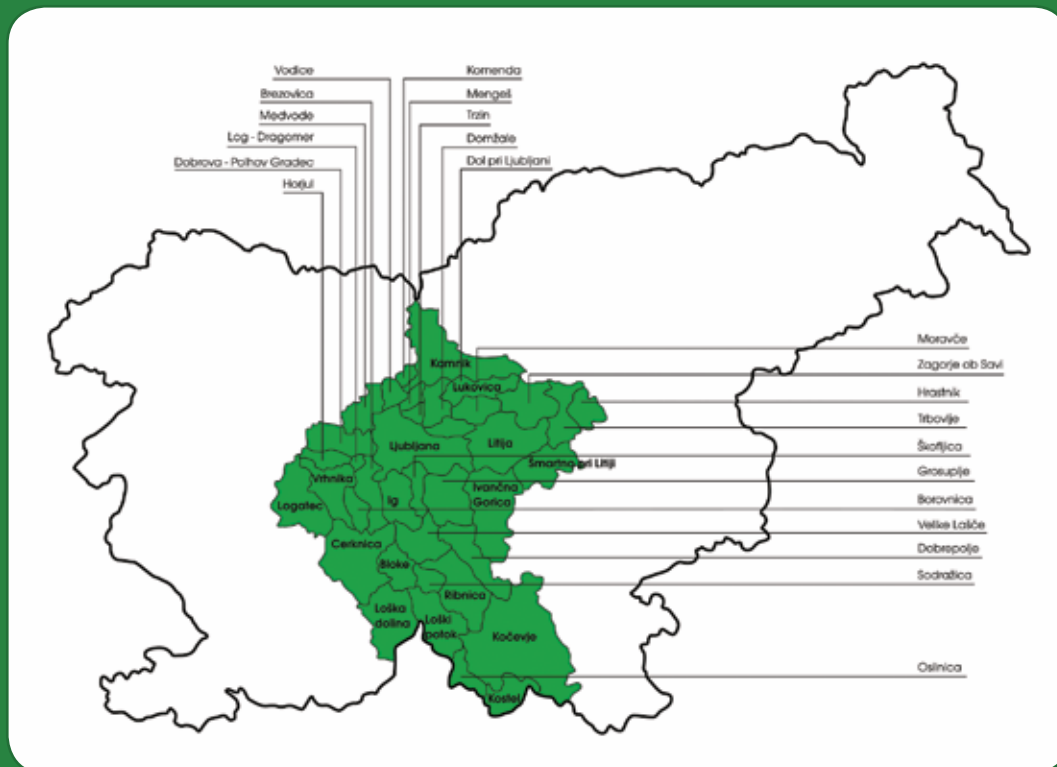
**uredništvo:
Jože Globokar
Nino Batagelj
Mojca Burger
Nina Wabra Jakič**

**lektoriranje:
Bojana Polak**

**oblikovanje in prelom:
ninobatagelj@gmail.com**

**tisk:
Okolje d. o. o.**

**naklada:
400 izvodov**

Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine
Dunajska cesta 188, 1131 Ljubljana, p. p.: 5922
TRR 6100 0001 8731 144
T 01/569-11-23
E dlj.paraplegik@guest.arnes.si
www.drustvo-para-lj.si

